इतर मागासवर्ग कल्याण समिती

२०१३-२०१४

(बारावी महाराष्ट्र विधानसभा)

(नवी मुंबई महानगरपालिका सेवेतील इतर मागासवर्गीय अधिकारी/कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच महानगरपालिका कार्यालयामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांबाबतचा अहवाल)

सहावा अहवाल

(सदर अहवाल विधानसभेस/विधानपरिषदेस दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी सादर करण्यात आला.)

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, मुंबई

फेब्रुवारी, २०१४

इतर मागासवर्ग कल्याण समिती

२०१३-२०१४

(बारावी विधानसभा)

सहावा अहवाल

(सदर अहवाल विधानसभेस/विधानपरिषदेस दिनांक २५ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी सादर करण्यात आला.)

एचबी २४४८—१

इतर मागासवर्ग कल्याण समिती
(२०१३-२०१४)

समिती प्रमुख

(१) श्री. प्रदीप जाधव - नाईक, वि.स.स.

सदस्य

(२) श्री. हणमंतराव पाटील-बेटमोगरेकर, वि.स.स.

(३) श्री. माधवराव पवार, वि.स.स.

(४) श्री. दीपक आत्राम, वि.स.स.

(५) श्री. रवि राणा, वि.स.स.

(६) श्री. के.पी.पाटील, वि.स.स.

(७) श्री. मकरंद जाधव पाटील, वि.स.स.

(८) श्री. सिद्रामप्पा पाटील, वि.स.स.

(९) श्री. नानाजी शामकुळे, वि.स.स.

(१०) श्री. चंद्रदीप नरके, वि.स.स.

(११) श्रीमती मिराताई रेंगे-पाटील, वि.स.स.

(१२) श्रीमती दिप्ती चवधरी, वि.प.स.

(१३) श्री. अमरिशभाई पटेल, वि.प.स.

(१४) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.

(१५) डॉ. रणजित पाटील, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

(१) डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव.

(२) श्री. श्रीनिवास जाधव, विशेष कार्य अधिकारी.

(३) श्री. संतोष पराडकर, अवर सचिव.

(४) श्री. शशिकांत गायकवाड, अवर सचिव (समिती).

उपरोक्त समिती दिनांक २४ सप्टेंबर २०१३ रोजी नामनिर्देशित करण्यात आली.

इतर मागासवर्ग कल्याण समिती
(सन २०१२-२०१३)

समिती प्रमुख

(१) श्री. प्रदिप जाधव-नाईक, वि.स.स.

समिती सदस्य

(२) श्री. हनुमंतराव पाटील-बेटमोगरेकर, वि.स.स.

(३) श्री. रमेश सिंह ठाकूर, वि.स.स.

(४) श्री. माणिकराव कोकाटे, वि.स.स.

(५) श्री. रवि राणा, वि.स.स.

(६) श्री. के.पी.पाटील, वि.स.स.

(७) श्री. मकरंद जाधव पाटील, वि.स.स.

*(८) श्री. सिद्रामप्पा पाटील, वि.स.स.

(९) श्री. नानाजी शामकुळे, वि.स.स.

(१०) श्री. ओमप्रकाश राजेनिंबाळकर, वि.स.स.

(११) श्री. संजय गावंडे, वि.स.स.

(१२) श्रीमती दिप्ती चवधरी, वि.प.स.

(१३) श्री. अमरिशभाई पटेल, वि.प.स.

(१४) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.

(१५) डॉ. रणजित पाटील, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

(१) डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव.

(२) श्री. श्रीनिवास जाधव, विशेष कार्य अधिकारी.

(३) श्री. संतोष पराडकर, अवर सचिव.

(४) श्री. शशिकांत गायकवाड, अवर सचिव (समिती).

उपरोक्त समिती दिनांक ६ जून २०१२ रोजी नामनिर्देशित करण्यात आली.

*श्री.राजकुमार बडोळे, वि.स.स यांच्या ऐवजी श्री.सिद्रामप्पा पाटील, वि.स.स यांची दिनांक २५ जुलै २०१२ रोजी मा.अध्यक्ष यांनी सदस्य म्हणून नामनियुक्ती केली आहे.

इतर मागासवर्ग कल्याण समिती
(सन २०१०-२०११)

समिती प्रमुख

(१) श्री. दिलीप सोपल, वि.स.स.

समिती सदस्य

(२) श्री. अनिल बावनकर, वि.स.स.

(३) श्री. संजय देवतळे, वि.स.स.

(४) श्री. अस्लम शेख, वि.स.स.

(५) श्री. वैजनाथ शिंदे, वि.स.स.

(६) श्री. दिपक केसरकर, वि.स.स.

(७) श्री. गणपत गायकवाड, वि.स.स.

(८) श्री. राजकुमार बडोळे, वि.स.स.

(९) श्री. नानाजी शामकुळे, वि.स.स.

(१०) श्री. ओमप्रकाश राजेनिंबाळकर, वि.स.स.

(११) श्री. संजय गावंडे, वि.स.स.

(१२) श्री. एस.क्यू.जमा, वि.प.स.

(१३) श्री. सुभाष भोईर, वि.प.स.

(१४) श्री. व्ही.यु.डायगव्हाणे, वि.प.स.

(१५) श्री. रामनाथ मोते, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

(१) डॉ. अनंत कळसे, प्रधान सचिव.

(२) श्री. श्रीनिवास जाधव, विशेष कार्य अधिकारी.

(३) श्री. जितेंद्र भोळे, अवर सचिव.

(४) श्री. रा. रा. काठे, समिती अधिकारी.

(५) श्री. ज. य. विचारे, कक्ष अधिकारी.

उपरोक्त समिती दिनांक ४ मार्च २०१० रोजी नामनिर्देशित करण्यात आली.

अनुक्रमणिका

अ.क्र (१)	विषय (२)			पृष्ठ क्रमांक (३)
(१)	**प्रस्तावना**	...	...	(सात)
(२)	**अहवाल**			
	नवी मुंबई महानगरपालिका	...	...	१
(३)	**परिशिष्ट "अ"**			
	नवी मुंबई महानगरपालिकेकडून प्राप्त झालेली माहिती व तक्ते.		...	११
(४)	**परिशिष्ट "ब"**			
	समितीच्या बैठकांचे संक्षिप्त कार्यवृत्त.	...	...	७३

प्रस्तावना

मी, इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचा समिती प्रमुख, समितीच्या वतीने अहवाल सादर करण्याचा अधिकार दिल्यावरून नगरविकास विभागांतर्गत येणाऱ्या नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या संदर्भात समितीचा **सहावा** अहवाल सभागृहाला सादर करत आहे.

इतर मागासवर्ग कल्याण समितीने नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या सेवेतील इतर मागास प्रवर्गाचे अधिकारी व कर्मचारी यांची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच सदर प्रवर्गातील लोकांच्या कल्याणासाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांबाबतची माहिती घेऊन अभ्यास करण्याचा निर्णय घेतला. त्यानुसार प्रश्नावलीच्या स्वरुपात विभागाकडून माहिती मागविण्यात आली. समितीला प्राप्त झालेल्या माहितीच्या आधारे समितीने दिनांक ५ फेब्रुवारी, २०१३ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिकेस भेट देऊन तेथील अधिकाऱ्यांची साक्ष घेतली. तसेच दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१३ रोजी प्रधान सचिव (२), नगरविकास विभाग यांची साक्ष घेतली. समितीस प्राप्त झालेली लेखी माहिती व साक्षीच्या वेळी संबंधित विभागाच्या प्रधान सचिव (२) यांनी दिलेल्या माहितीच्या आधारे समितीने या अहवालात अभिप्राय व शिफारशी केल्या आहेत.

समितीने दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी प्रारुप अहवालावर विचार करून तो संमत केला.

प्रधान सचिव (२), नगरविकास विभाग तसेच नवी मुंबई महानगरपालिकेचे आयुक्त व संबंधित अधिकाऱ्यांनी समितीला दिलेल्या सहकार्याबद्दल समिती त्यांची आभारी आहे.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : १२ फेब्रुवारी, २०१४.

प्रदीप जाधव-नाईक
समिती प्रमुख,
इतर मागासवर्ग कल्याण समिती.

अहवाल

नवी मुंबई महानगरपालिका :

नवी मुंबई महानगरपालिकेमध्ये इतर मागासवर्गासाठी भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष इत्यादीबाबत तसेच नवी मुंबई महानगरपालिकेच्यावतीने इतर मागासवर्गीयांसाठी राबविण्यात येत असलेल्या विविध कल्याणकारी योजनांची माहिती घेऊन त्यांचा सर्वांगीण अभ्यास करण्याचे समितीने ठरविले.

त्याअनुषंगाने समितीने नवी मुंबई महानगरपालिकेकडून प्रश्नोत्तरे स्वरुपात माहिती मागविली होती. त्यानुसार नवी मुंबई महानगरपालिकेकडून खालीलप्रमाणे माहिती प्राप्त झाली.

नवी मुंबई महानगरपालिकेकडून प्राप्त झालेल्या लेखी माहितीत नमूद केले आहे की, नवी मुंबई महानगरपालिकेत "अ" ते "ड" वर्गातील एकूण शासनमान्य पदे १७७२ (सरळसेवा पदोन्नती) असून त्यातील १५२१ पदे (सरळसेवा पदोन्नती) भरलेली आहेत.

सन-२०१०-२०११ (३१ डिसेंबर २०११) अखेर

	(तांत्रिक)		(अतांत्रिक)	
	मंजूर	भरलेली	मंजूर	भरलेली
अ	१३३	११६	१७	९
ब	०१	०	२०	११
क	८११	६९०	३५५	३१९
ड	२७७	२४७	१५८	१२९
एकूण	**१२२२**	**१०५३**	**५५०**	**४६८**

नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवर डिसेंबर, २०११ अखेर एकूण ४६६७ (सरळसेवा पदोन्नती) पदे निर्माण असून त्यापैकी फक्त १७७२ पदांना (सरळसेवा/ पदोन्नती) शासन मान्यता प्राप्त झालेली आहे. सदर शासन मान्य पदांवरील तपशील उपरोक्त प्रमाणे आहे.

तथापि, महानगरपालिकेच्या कामाची व्याप्ती विचारात घेता एकूण निर्माण पदांमध्ये सरळसेवेसाठी उपलब्ध होणा-या ३८९० पदांपैकी आवश्यकतेनुसार १८९७ पदे सदर पदांना शासन मान्यता मिळण्याच्या अधिन राहून भरण्यात आलेली आहेत.

प्राप्त माहितीच्या अनुषंगाने समितीने दिनांक ५ फेब्रुवारी,२०१३ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिकेस भेट दिली. सदर भेटीच्या वेळी समितीने नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या संबंधित अधिका-यांसमवेत चर्चा केली. चर्चेच्या वेळी समितीने अशी विचारणा केली की, नवी मुंबई महानगरपालिकेमध्ये वर्ग अ ते ड मध्ये तांत्रिक व अतांत्रिक अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांची किती पदे मंजूर आहेत आणि त्यापैकी किती पदे भरण्यात आली आहेत? त्यावर नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या उप आयुक्तांनी असे सांगितले की, नवी मुंबई महानगरपालिकेत सरळसेवा

आणि पदोन्नतीची एकूण शासनमान्य पदे १७७२ पदे असून, त्यापैकी प्रत्यक्षात १५२१ पदे भरलेली आहेत. यामध्ये तांत्रिक १०५३ आणि अतांत्रिक ४६८ अधिकारी/कर्मचारी भरलेले आहेत. नवी मुंबई महापालिकेतील रिक्त जागा भरण्याची प्रक्रिया सुरु आहे. महापालिकेने पद भरतीबाबत वर्तमानपत्रात जाहिरात दिली होती. संपूर्ण भरती प्रक्रिया एम.के.सी.एल. कडे दिलेली आहे. त्यांच्याकडून पद भरतीची संपूर्ण प्रक्रिया पूर्ण झाली आहे. आता केवळ मुलाखतीचे काम बाकी आहे. साधारणतः ३ महिन्यात ही पदे भरण्यात येतील.

महापालिकेमध्ये "अ" वर्गाची १३३ पदे मंजूर असून इतर मागासवर्ग प्रवर्गासाठी १७ पदे आरक्षित असल्याचे माहिती पुस्तिकेत नमूद केले आहे. वास्तविक पाहता १९ टक्के आरक्षणानुसार इतर मागासवर्ग जातीसाठी २५ पदांचे आरक्षण येते. मग आपण २५ ऐवजी १७ पदांचे आरक्षण का दाखविण्यात आले आहे, अशी समितीने विचारणा केली असता उप आयुक्त यांनी अशी माहिती दिली की, जे एकाकी पद आहे ते आरक्षणामध्ये समाविष्ट केले नव्हते. शासन निर्णयानुसार इतर मागासवर्ग प्रवर्गासाठी ठाणे, नाशिक व धुळे या तीन जिल्ह्यांमध्ये "अ" आणि "ब" वर्गासाठी १९ टक्के तसेच "क" आणि "ड" वर्गासाठी ९ टक्के आरक्षण ठेवण्यात आलेले आहे. "क" आणि "ड" वर्गाचे उर्वरित १० टक्क्यांचे आरक्षण अनुसूचित जमाती प्रवर्गासाठी वळते करण्यात आले आहे. वर्ग-अ मधील एकाकी पद वगळून आरक्षण काढलेले असल्यामुळे २५ ऐवजी १७ पदे दिसून येत आहेत.

भरती प्रक्रिया पूर्ण होण्यास होत असलेल्या विलंबाबाबत समितीने विचारले असता नवी मुंबई महानगरपालिकेचे आयुक्त यांनी असे सांगितले महापालिकेची भरती प्रक्रिया राबविण्याचे काम एम.के.सी.एल. कडे दिलेले आहे. त्यांच्याकडून अर्ज स्वीकारण्यापासून ते परीक्षा घेईपर्यंतची संपूर्ण प्रक्रिया पूर्ण केली जाते. केवळ मुलाखती घेण्याचे काम महानगरपालिकेच्या माध्यमातून केले जाते. उप आयुक्तांनी सांगितल्यानुसार या संदर्भातील संपूर्ण कार्यवाही येत्या दोन महिन्यात पूर्ण करण्यात येईल.

समितीने पुढे असे निदर्शनास आणून दिले की, दिनांक १८ ऑगस्ट, २००५ रोजीच्या शासन निर्णयानुसार ठाणे, नाशिक व धुळे जिल्ह्यांमध्ये वर्ग "क" आणि "ड" मध्ये इतर मागासवर्ग प्रवर्गासाठी १९ टक्क्यांऐवजी ९ टक्के आरक्षण आहे. नवी मुंबई महानगरपालिका ठाणे जिल्ह्यात येते. उक्त शासन निर्णयानुसार या ठिकाणी इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील वर्ग "अ" आणि "ब" साठी १९ टक्के आणि वर्ग "क" आणि "ड" साठी ९ टक्के आरक्षण आहे. त्या टक्केवारीनुसार आपण जे आरक्षण नमूद केलेले आहे ते कमी आहे. वर्ग-अ मध्ये १३३ पदे मंजूर असून १९ टक्के आरक्षणानुसार इतर मागासवर्ग प्रवर्गासाठी २५ पदे राखीव असावयास पाहिजे. परंतु आपण केवळ १७ पदे राखीव ठेवली असून, प्रत्यक्षात १५ पदे भरलेली आहेत. याचाच अर्थ वर्ग-अ मध्ये २ पदांचा नव्हे तर १० पदांचा अनुशेष आहे. तशाच प्रकारे वर्ग-क मध्ये ९ टक्के आरक्षणानुसार ६२ पदे राखीव असून ५७ पदे भरल्याचे नमूद केले आहे. वास्तविक पाहता वर्ग-क मध्ये ८११ पदे मंजूर आहेत. ९ टक्के प्रमाणे इतर मागासवर्ग प्रवर्गासाठी ६२ पदांचे नव्हे तर ७२ पदांचे आरक्षण येते. त्यानुसार वर्ग-क मध्ये ५ पदांचा नव्हे तर १५ पदांचा अनुशेष येतो. यासंदर्भात उप आयुक्तांनी असे सांगितले की, एकाकी पदांच्या बाबतीत १९ टक्के आणि ९ टक्के आरक्षणाचा विचार केला नव्हता. ४-५ पेक्षा जास्त पदे असल्यास १९ आणि ९ टक्क्यांचा अवलंब केला जातो. तसेच या संदर्भात महानगरपालिकेच्या

आयुक्तांनी अधिक खुलासा करताना असे सांगितले की, प्रवर्गाच्या आरक्षणाचा आढावा घेण्यासाठी विभागीय आयुक्त कार्यालयात एक कक्ष आहे. सहायक आयुक्त त्या कक्षाचे प्रमुख असतात. त्यांच्याकडून ही बाब तपासून घेतली आहे. समितीने सूचविल्याप्रमाणे यामध्ये उणीव असेल तर पुन्हा एकदा त्यांच्याकडून हा विषय तपासून घेण्यात येईल. समितीने पुढे अशी पृच्छा केली की, वर्ग-ब च्या तांत्रिक पदांमध्ये केवळ एकच पद मंजूर असल्याचे नमूद केलेले आहे. परंतु ते पद सुध्दा भरलेले नाही, या मागील कारणे काय आहेत ? त्यावर उप आयुक्तांनी असे सांगितले की, नवी मुंबई महापालिका ही एकच अशी महापालिका आहे की, ज्या महापालिकेने ४६६८ पदे सरळसेवा आणि पदोन्नतीने निर्माण केली आहेत. त्यापैकी १७७२ पदांना शासनाने मान्यता दिली आहे. आवश्यकतेनुसार १८९७ पदे शासन मान्यता मिळण्याच्या अधिन राहून भरलेली आहेत. इतर महानगरपालिकांमध्ये ९ ते १० हजार पदे असतात, त्या तुलनेत नवी मुंबई महानगरपालिकेत ही पदे कमी आहेत.

सदर १८९७ पदे शासन मान्यता मिळण्याच्या अधिन राहून भरण्यात आलेली आहेत. या पदांना शासनाची मान्यता मिळालेली आहे काय ? उक्त १८९७ पदांमध्ये इतर मागासवर्गीयांसाठी किती पदे आरक्षित आहेत आणि किती पदे भरण्यात आलेली आहेत ? अद्यापपर्यंत इतर मागासवर्गीयांचा अनुशेष का भरण्यात आला नाही ? अशी समितीने पृच्छा केली असता नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या उप आयुक्तांनी असे सांगितले की, १७७२ पदांना शासनाची मान्यता मिळालेली आहे. शासन मान्यतेच्या अधिन राहून आणि महासभेच्या मान्यतेने १८९७ पदे भरलेली आहेत. महानगरपालिकेच्या कामाची व्याप्ती विचारात घेता एकूण ३८९० निर्माण पदे आहेत. त्यामध्ये "ब" वर्गाची ३५ निर्माण पदे आहेत. त्यापैकी ३ पदे भरलेली आहेत. उर्वरित ३२ पदे भरावयाची आहेत. यामध्ये इतर मागासवर्गीयांसाठी आरक्षण राहील.

पदे भरताना आरक्षणानुसार गुणोत्तर राखले पाहिजे या समितीच्या सूचनेच्या अनुषंगाने उप आयुक्तांनी नमूद केले की, पदे भरताना पहिले पद कोणत्या वर्गासाठी आहे, दुसरे पद कोणत्या वर्गासाठी आहे हे पाहून बिंदू नामावली प्रमाणे पदे भरली पाहिजेत. बिंदू नामावली प्रमाणे पदे भरण्याच्या बाबतीत काही त्रुटी राहिल्या असतील तर त्या एम.के.सी.एल. मार्फत करण्यात येणा-या भरतीच्या वेळी पूर्ण करु. इतर मागासवर्गीयांची आरक्षणाची पदे भरताना जात पडताळणी करण्यात येते काय तसेच सेवेत असलेल्या इतर मागासवर्गीय कर्मचारी/अधिका-यांची जात पडताळणी झाली आहे काय ? असे समितीने विचारले त्यावर उप आयुक्तांनी समितीच्या निदर्शनास आणले की, पूर्वी जात पडताळणीसाठी काही मुदत दिली जात होती. परंतु आता जातपडताळणी केलेली नसेल तर उमेदवाराची नेमणूक केली जात नाही. मुंबई महापालिका सेवेतील ८ कर्मचा-यांची जात वैधता कागदपत्रे अप्राप्त आहेत. बाकीच्या सर्व कर्मचा-यांनी कागदपत्रे सादर केलेली आहेत. त्यावर समितीने अशी पृच्छा केली की, किती कर्मचा-यांनी जात पडताळणी संबंधीची पूर्तता केलेली नाही तसेच हे कर्मचारी सेवेमध्ये आहेत काय ? त्यावर उप आयुक्तांनी नमूद केले की, कर्मचा-यांच्या जातपडताळणीची २ प्रकरणे कोर्टात प्रलंबित आहेत. ज्या कर्मचा-यांनी जात पडताळणी संबंधीची पूर्तता केलेली नाही ते देखील महापालिका सेवेत आहेत. जात पडताळणी समितीकडून वेळेवर प्रमाणपत्र मिळत नाही म्हणून ते सादर करण्यासाठी वेळ वाढवून द्यावा अशी याचिका दोन कर्मचा-यांनी कोर्टात केली आहे. त्यावर पुढील आदेश होईपर्यन्त या कर्मचा-यांना सेवेतून काढू नये असे कोर्टाने आदेश दिलेले आहेत.

ज्या प्रमाणे महानगरपालिकेच्या एकूण उत्पन्नाच्या ५% रक्कम मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी खर्च करण्यात येते त्याप्रमाणे इतर मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी काही विशिष्ट रक्कम खर्च करण्यात येते काय ? अशी समितीने विचारणा केली असता, उप आयुक्त (योजना) यांनी समितीच्या असे निदर्शनास आणून दिले की, इतर मागासवर्गीयांसाठी शासनाचे स्वतंत्र आदेश नाहीत. महानगरपालिकेमध्ये महिला व बाल कल्याण समिती अंतर्गत पुर्व अंदाजपत्रकात तरतूद करण्यात येते. त्यामधून आर्थिकदृष्टया दुर्बल घटकातील सर्व लोकांना लाभ देण्यात येतो. त्यामध्ये इतर मागासवर्गीय समाजातील लोकांना देखील लाभ मिळतो. मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी एकूण उत्पन्नाच्या ५ टक्के रक्कम खर्च करावी असे शासनाचे आदेश आहेत. असे आदेश इतर मागासवर्गीयांच्या बाबतीत नाहीत. इतर मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी देखील काही टक्के रक्कम महानगरपालिकांनी खर्च करावी अशा प्रकारची शिफारस समितीने शासनास केली तर तशा प्रकारचे धोरण महानगरपालिकेतर्फे निश्चितपणे राबविले जाईल. याबाबत समितीने अभिप्राय व्यक्त केले की, सन २०१०-२०११ मध्ये ५ टक्क्याप्रमाणे २९७ लाख रुपयांची तरतूद करण्यात आली होती. त्यापैकी फक्त ४६.६५ लाख रु. खर्च करण्यात आलेले आहेत. तरतूद करण्यात आलेल्या रक्कमेपेक्षा प्रत्यक्षात खर्च कमी झालेला आहे. तरतूद केल्यानंतर ती खर्च केली पाहिजे त्यावर आयुक्तांनी नमुद केले की, यावर्षी ५०% रक्कम खर्च करित असून पुढील वर्षी यापेक्षा अधिक रक्कम खर्च करण्यात येईल.

विद्यार्थ्यांना शैक्षणिक अनुदान, बेरोजगारांना व्यवसाय करण्यासाठी आर्थिक सहाय्य, विधवा/अनाथ महिलांच्या मुलींच्या लग्नासाठी आर्थिक सहाय्य अशा विविध प्रकारच्या २७ वैयक्तिक लाभाच्या योजना महानगरपालिके तर्फे राबविण्यात येतात अशी उप आयुक्त (योजना) यांनी दिलेल्या माहितीच्या अनुषंगाने समितीने विचारणा केली की, लाभार्थ्यांची निवड कशी केली जाते ? त्यावर उप आयुक्तांनी असे नमूद केले की, नवी मुंबई महानगरपालिकेने विविध प्रकारचे अर्ज तयार केलेले आहेत. ते अर्ज भरुन घेऊन त्यामधील माहिती संकलित करुन लाभार्थ्यांची निवड केली जाते. लाभार्थी हा नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या क्षेत्रामध्ये राहात असला पाहिजे ही प्रमुख अट आहे. लाभार्थीने राहाण्याचा पुरावा अर्जासोबत जोडला पाहिजे. एखादी विधवा असेल तर तिने पतीच्या मृत्यूच्या दाखल्याची प्रत अर्जासोबत जोडली पाहिजे. स्वयंरोजगारासाठी उत्पन्न मर्यादा १.८० लाख रु. ठेवलेली आहे.

याबाबत आयुक्तांनी समितीच्या असे निदर्शनास आणून दिले की, पूर्वी स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी उत्पन्नाचा दाखला दिला तरच लाभार्थीला पात्र समजण्यात यावे असे महिला व बाल कल्याण विभागामार्फत एक परिपत्रक काढण्यात आले होते. त्यामुळे अनेक लाभार्थींना योजनांचा लाभ मिळत होता. आता उत्पन्नाबाबत तहसीलदाराचे प्रमाणपत्र ग्राह्य धरले जाते. सामान्य माणसे उत्पन्नाचा दाखला काढण्यासाठी तहसीलदाराकडे जात नाहीत. शिवाय तहसीलदाराचे प्रमाणपत्र मिळण्यासाठी खूप विलंब होतो. त्यामुळे पूर्वी प्रमाणे उत्पन्नाच्या बाबतीत लोकप्रतिनिधींनी दिलेले प्रमाणपत्र ग्राह्य समजण्यात यावे अशी समितीने शासनास शिफारस केली तर अनेक गरजू लोकांना योजनांचा लाभ घेता येईल. त्यावर समितीने लोकप्रतिनिधींनी दिलेला उत्पन्नाचा दाखला ग्राहय समजण्यात आला पाहिजे असे मत व्यक्त केले.

आयुक्तांनी आणखी एक महत्वाची बाब समितीच्या निदर्शनास आणताना असे नमूद केले की, नवी मुंबईतील जनता महानगर क्षेत्रात राहते. शासन निर्णयानुसार लाभार्थ्यांना एखाद्या योजनेचा लाभ द्यावयाचा झाल्यास लाभार्थ्यांचे वार्षिक उत्पन्न १ लाख ८० हजार रुपये असावयास पाहिजे. वास्तविक पाहता ही मर्यादा अतिशय कमी आहे. महानगर क्षेत्रात राहणाऱ्या व्यक्तीचे वार्षिक उत्पन्न या पेक्षा जास्त असते. त्यामुळे बहुतांश गरजू लोकांना योजनांचा फायदा देता येत नाही. समितीने १ लाख ८० हजार रुपयांची मर्यादा ३ लाख रुपयांपर्यंत वाढविण्यासंदर्भात शासनाकडे शिफारस केल्यास जास्तीत जास्त लाभार्थ्यांना योजनांचा फायदा होऊ शकेल. समितीने याबाबत विचारणा केली की, महापालिकेच्या उत्पन्नापैकी ५ टक्के रक्कम मागासवर्गीयांच्या कल्याणासाठी खर्च करणे आवश्यक आहे. उक्त रक्कम शिल्लक राहते काय ? त्यावर आयुक्तांनी होकारार्थी उत्तर देत समितीच्या असे निदर्शनास आणून दिले की, सध्या लाभार्थ्यांसाठी १ लाख ८० हजार रुपयांची मर्यादा असल्यामुळे जास्तीत जास्त लाभार्थ्यांना लाभ देता येत नाही. आजच्या परिस्थितीत बहुतांश लोकांचे उत्पन्न १ लाख ८० हजार रुपयांपेक्षा जास्त असल्यामुळे ते निकषात बसत नाहीत. त्यामुळे समितीने ही मर्यादा ३ लाख रुपयांपर्यंत वाढविण्याबाबत शासनाला शिफारस केल्यास बरे होईल.

विभागीय सचिवांची साक्ष :

इतर मागासवर्ग कल्याण समितीने दिनांक ५ फेब्रुवारी, २०१३ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिकेस भेट दिली. सदरहू भेटीच्या अनुषंगाने प्रधान सचिव (२), नगरविकास विभाग व आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका यांची दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१३ रोजी साक्ष घेतली. साक्षीच्या वेळी समितीने अशी विचारणा केली की, नवी मुंबई महानगरपालिकेमध्ये वर्ग-१ ते वर्ग-४ ची किती मंजूर पदे (तांत्रिक/ अतांत्रिक पदांसह) आहेत? त्यातील इतर मागासवर्ग प्रवर्गासाठी संवर्गनिहाय किती पदे राखीव आहेत, त्यातील किती पदे रिक्त आहेत. रिक्त पदे भरण्यासाठी महानगरपालिकेकडून काय कार्यवाही करण्यात आली आहे, तसेच सदर रिक्त पदे किती कालावधीत भरणे अपेक्षित आहे? त्यावर नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आयुक्तांनी असे सांगितले की, नवी मुंबई महानगरपालिकेची एकूण मंजूर पदसंख्या १७७२ आहे. समितीने भेट दिली त्यावेळी इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील ९५ पदांपैकी ८६ कर्मचारी कार्यरत होते. त्यावेळी समितीला इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील ९ पदांचा अनुशेष ३ महिन्यांत भरला जाईल असे आश्वासन देण्यात आले होते. त्या ९ पदांपैकी एक पद हे उप मुख्य अग्निशमन अधिकाऱ्याचे असून ते राज्य शासन स्तरावर भरले जाणार आहे. त्यामुळे ते पद भरता आले नाही. उर्वरित ८ पदांकरिता जाहिरात देण्यात आली, त्यामध्ये ६ उमेदवार प्राप्त झाले असून त्यांची नेमणुकही करण्यात आलेली आहे, २ उमेदवार मिळाले नाहीत. भविष्यात इतर पदे भरावयाची आहेत त्यांच्या बरोबर या २ पदांची जाहिरात दिली जाईल. साधारणपणे पुढील २-३ महिन्यात ही पदे भरली जातील.

याबाबत समितीने पुढे अशी पृच्छा केली की, नवी मुंबईमध्ये इतर मागासवर्गीयांचे तसेच आगरी समाजातील लोकांचे प्रमाण जास्त आहे, असे असतानाही ही पदे रिक्त राहण्याची कारणे काय आहेत? त्यावर नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आयुक्तांनी असे निदर्शनास आणून दिले की, जाहिरात दिल्यानंतर ज्या प्रमाणात अर्ज

यायला पाहिजे होते त्या प्रमाणात ते आले नाहीत. भविष्यात ही रिक्त पदे भरण्याकरिता जाहिरात देऊन जास्तीत जास्त प्रचार करण्यावर भर देण्यात येईल.

समितीच्या प्रत्यक्ष भेटीच्या वेळी वर्ग अ ते वर्ग ड मधील तांत्रिक व अतांत्रिक अधिकारी व कर्मचारी यांची रिक्त पदे ३ महिन्यांत भरण्यात येतील असे सांगण्यात आले होते त्याप्रमाणे सदरहू रिक्त पदे भरण्यात आली आहेत काय, सद्य:स्थितीत इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील संवर्गनिहाय किती पदे रिक्त आहेत, सदर रिक्त पदे कधीपर्यंत भरण्यात येतील, तसेच आपण सांगितले की, नवी मुंबई महानगरपालिकेतील एकुण मंजूर पदांची संख्या १७७२ आहे. त्यातील इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील ९५ पदे आहेत. ही पदे १९ टक्के आरक्षणाप्रमाणे आहेत काय? असे समितीने विचारले असता नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आयुक्तांनी खुलासा केला की, इतर मागासवर्ग प्रवर्गाचे "अ" व "ब" करिता १९ टक्के तर "क" व "ड" करिता ९ टक्के आरक्षण आहे. शासन निर्णयाप्रमाणे ठाणे, धुळे, नाशिक येथे इतर मागासवर्ग प्रवर्गाचे आरक्षण कमी करुन ते अनुसूचित जमाती या प्रवर्गाकरिता देण्यात आलेले आहे. त्यामुळे राज्यभर इतर मागास प्रवर्गाकरिताचे असलेले १९ टक्के आरक्षण येथे देता येत नाही. तसेच, जी एकाकी पदे असतात, त्यांनाही आरक्षण असत नाही. एकूण पदांपैकी इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील पदांची ९५ ही संख्या जुळणार नाही. परंतु, संवर्गनिहाय पाहिले तर इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील ९५ पदे बरोबर असून, त्या प्रमाणे त्यांची भरती केलेली आहे.

विविध संवर्गापैकी कोणत्या संवर्गाकरिता १९ टक्के आरक्षण लागू आहे? ५० पेक्षा जास्त पदांना १९ टक्के आरक्षण लागू आहे का? अशी समितीने पृच्छा केली असता विभागीय सचिवांनी सांगितले की, या बाबतीत शासनाचे धोरण आहे त्यानुसार आरक्षणाचा विचार केला जातो. एखाद्या संवर्गात ७ पदांपर्यंत पदसंख्या असल्यास इतर मागासवर्ग प्रवर्गाकरिता १९ टक्क्यांप्रमाणे आरक्षण विहित केलेले नाही. यासंदर्भात अधिक खुलासा करताना सहायक आयुक्त, मागासवर्ग कक्ष, पुणे यांनी नमूद केले की, सामान्य प्रशासन विभागाच्या क्र.बीसीसी-२००९/प्र.क्र.२९१/०९/१६-ब, दिनांक ५ नोव्हेंबर, २००९ रोजीच्या शासन परिपत्रकान्वये सरळसेवेकरिता छोट्या संवर्गासाठी (१ ते १० पदसंख्येपर्यंत) आरक्षित पदांचा तपशील निश्चित करुन दिलेला आहे. त्यामध्ये एखाद्या संवर्गात ७ पदांपर्यंत पदसंख्या असल्यास इतर मागासवर्ग प्रवर्गाकरिता १९ टक्क्यांप्रमाणे आरक्षण विहित केलेले नाही. तसेच, एका पदाकरिता आरक्षण नसते. दोन पदे असल्यास कशाप्रकारे आरक्षण असले पाहिजे, एस.सी. किंवा एस.टी. या प्रवर्गातील पद रिक्त झाले तर कशाप्रकारे क्रम लावायचा या बाबतची सविस्तर माहिती देखील या सामान्य प्रशासन विभागाच्या शासन निर्णयामध्ये आहे.

इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील अनुशेषाच्या ९ पदांपैकी ६ पदे भरली आहेत. इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील उर्वरित पदे इतर संवर्गातील पदेही भरावयाची असल्याने ३ महिन्यांत जाहिरात काढून ती पदे भरली जातील अशी माहिती आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका यांनी समितीस दिली.

नवी मुंबई महानगरपालिकेतील जी १८९७ पदे शासन मान्यतेच्या अधीन राहून भरण्यात आली आहेत त्या पदांना शासनाने मान्यता दिली आहे काय, त्यातील किती पदे इतर मागासवर्गासाठी राखीव आहेत याबाबत सद्य:स्थिती काय आहे? अशी समितीने विचारणा केली असता नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आयुक्तांनी

असे सांगितले की, शासनाकडे यापूर्वी प्रस्ताव पाठविला असून त्याबाबत अनेकदा बैठकाही झाल्या आहेत. बैठकीतील सूचनांप्रमाणे त्यांनी सुधारित प्रस्तावही सादर केलेला आहे. सदर प्रस्ताव प्रधान सचिव, नगर विकास विभाग यांच्याकडे सादर केला असून त्यावर दोन वेळा चर्चा झाली आहे. त्यामध्ये प्रत्येक महानगपालिकेमध्ये किती कर्मचारी असावेत, आस्थापना खर्च किती असावा या बाबत त्यांनी काही मापदंड ठरवून दिलेले आहेत. त्या अनुषंगाने त्यांनी सुधारित प्रस्ताव घेऊन बोलावले आहे. सध्या ती प्रक्रिया पूर्ण करण्यात येत असून साधारणपणे १५ दिवसांनी सुधारित प्रस्ताव प्रधान सचिव, नगर विकास यांच्याकडे सादर केला जाईल.

नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या सेवेतील इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील अधिकारी / कर्मचाऱ्यांची जात पडताळणी केली आहे काय, नसल्यास किती अधिकारी / कर्मचाऱ्यांची जात पडताळणी बाकी आहे ? तसेच, या बाबत सद्य:स्थिती काय आहे, अशी समितीने विचारणा केली असता आयुक्तांनी सांगितले की, समितीने नवी मुंबई महानगरपालिकेस भेट दिली त्यावेळेस ८ कर्मचाऱ्यांची जात वैधता प्रमाणपत्र प्राप्त व्हावयाची होती. आता त्यापैकी ७ कर्मचाऱ्यांनी वैधता प्रमाणपत्र सादर केलेली आहेत. एका कर्मचाऱ्याचा जातीचा दाखला व वैधता प्रमाणपत्राचा क्रमांक जुळत नव्हता. त्याचे मूळ प्रमाणपत्र हरविले होते, त्यामुळे त्याने नवीन प्रमाणपत्र घेतले होते. नवीन प्रमाणपत्र व वैधता प्रमाणपत्राचा क्रमांक यात ताळमेळ आढळून न आल्याने ते प्रमाणपत्र परत खात्री करण्याकरिता वैधता तपासणीकरिता दिले, तर दोन प्रकरणे अद्यापही कोर्टामध्ये आहेत.

स्थानिक लोकप्रतिनिधीं ऐवजी तहसिलदाराकडून उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र ग्राह्य धरण्यात येत असल्यामुळे अनेक लाभार्थी योजनांचा लाभ मिळण्यापासून वंचित राहत आहेत. त्यामुळे तहसिलदारांऐवजी पूर्वीप्रमाणेच स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी दिलेले उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र ग्राह्य धरण्याबाबत तसेच महापालिकेकडून राबविण्यात येणाऱ्या विविध योजनांचा अधिकाधिक गरजुंना लाभ मिळण्यासाठी वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा १ लाख ८० हजार रुपयांऐवजी ३ लाख रुपये करण्यासाठी शासनाकडे काय पाठपुरावा करण्यात आला, लोकांना यामुळे जो त्रास होत आहे तो दूर करण्याकरिता काय केले जाणार आहे ? अशी समितीने विचारणा केली असता आयुक्तांनी समितीच्या असे निदर्शनास आणले की, या बाबत सुस्पष्ट धोरण नाही. त्यामुळे शासनाचे सर्वांसाठीचे धोरण जाहीर झाल्यानंतर त्या बाबत विचार करता येईल. या बाबतीत राज्य शासन पातळीवर निर्णय झाल्यास उचित होईल. सदर प्रकरणी प्रधान सचिव (नगरविकास विभाग) यांनी असा खुलासा केला की, जातपडताळणी आणि उत्पन्नाचे प्रमाणपत्र देण्यामध्ये जबाबदारीचा प्रश्न महत्वाचा आहे. जातपडताळणी प्रमाणपत्र कोणत्या दर्जाच्या अधिकाऱ्यांनी द्यावयाचे याबाबत मा.सर्वोच्च न्यायालयाचे आदेश आहेत. जात वैधता प्रमाणपत्र चुकीचे दिले गेल्यास (criminal prosecution) सुध्दा दाखल होवू शकते. तसेच वार्षिक उत्पन्नाची मर्यादा १ लाख ८० हजार रुपये ऐवजी ३ लाख वाढविण्याबाबत समितीची शिफारस असेल तर ही बाब सामाजिक न्याय विभाग तपासून पाहू शकेल. त्याअनुषंगाने या संदर्भात नवी मुंबई महानगरपालिकेला शासनाकडे प्रस्ताव पाठविण्याबाबत समितीने सुचित केले.

इतर मागासवर्गीय प्रवर्गातील लोकांसाठी व्यावसायिक प्रशिक्षण योजना सुरु करण्याबाबत कोणते प्रयत्न केले आहेत, असल्यास त्याचे स्वरुप काय आहे ? अशी समितीने विचारणा केली त्यावर आयुकांनी समितीच्या असे निदर्शनास आणले की, नवी मुंबई महानगरपालिकेमार्फत इतर मागासवर्गीय प्रवर्गातील लोकांसाठी

व्यावसायिक प्रशिक्षण देण्याची योजना राबविण्यात येते. त्यासाठी नवी मुंबई महानगरपालिकेने मोठ्या प्रमाणात तरतूद केलेली आहे. या योजनेअंतर्गत संस्थांची निवड करून त्या संस्थांमार्फत २२ प्रकारच्या कोर्सेसचे प्रशिक्षण लाभार्थ्यांना दिले जाते. ८ खाजगी संस्थांकडे हे काम दिलेले आहे. तसेच, राज्य शासनाच्याही काही संस्था आहेत. या संस्थांमार्फत सर्वच प्रवर्गातील तसेच कमी आर्थिक उत्पन्न असलेल्या लाभार्थ्यांना प्रशिक्षण दिले जाते. त्यावर समितीने असे नमूद केले की, नवी मुंबई महानगरपालिकेने राबविलेला हा उपक्रम अतिशय स्तुत्य आहे. समिती अहवालामध्ये या गोष्टीचा उल्लेख करेल जेणेकरुन इतर महानगरपालिकांना देखील त्याची माहिती होऊन तो उपक्रम त्यांना राबविता येईल.

अभिप्राय व शिफारशी :-

नवी मुंबई महानगरपालिकेत इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील रिक्त असलेल्या एकूण ३ पदांपैकी १ पद हे अग्निशमन अधिका-याचे असून ते राज्य शासन स्तरावर भरले जाणार असल्याचे समितीस साक्षी दरम्यान सांगण्यात आले आहे. **त्याअनुषंगाने अग्निशमन अधिका-याचे पद राज्य शासनाने येत्या तीन महिन्यात भरण्याबाबत योग्य ती कार्यवाही करावी. तसेच उर्वरित दोन रिक्त पदे नवी मुंबई महानगरपालिकेने दोन-तीन महिन्यांत भरावीत. नवी मुंबई महानगरपालिकेतील दोन पदे भरण्यासाठी उमेदवारांकडून योग्य प्रमाणात अर्ज प्राप्त होण्याच्या दृष्टीने स्थानिक प्रमुख वर्तमानपत्रांमधील जाहिरातीच्या माध्यमातून व्यापक प्रसिध्दी देऊन भरती प्रक्रिया पूर्ण करावी. सदर प्रकरणी शासनाने तसेच नवी मुंबई महानगरपालिकेने या रिक्त पदांच्या भरतीच्या अनुषंगाने केलेल्या कार्यवाहीबाबतची माहिती समितीला तात्काळ सादर करावी, अशी समितीची शिफारस आहे.**

नवी मुंबई महानगरपालिकेत शासन मान्यतेच्या अधीन राहून भरण्यात आलेली १८९७ पदांना शासनाची मान्यता मिळण्यासाठी सुधारीत प्रस्ताव नगरविकास विभागास सत्वर सादर करण्यात यावा. उक्त प्रस्तावास मान्यता मिळण्याच्या दृष्टीने शासनाकडे योग्य प्रकारे पाठपुरावा करण्यात यावा व याबाबतची माहिती समितीला सादर करण्यात यावी, अशीही समितीची आग्रहाची शिफारस आहे.

सद्यस्थितीत उत्पन्नाबाबत तहसीलदाराचे प्रमाणपत्र ग्राह्य धरले जाते, सदर प्रमाणपत्र मिळविण्यासाठी अनेक अडचणी येतात. त्यामुळे प्रमाणपत्र मिळण्यास विलंब होतो. परिणामी अनेक गरजू लोकांना शासनाच्या योजनांचा लाभ घेता येत नाही व अनेक लाभार्थी योजनांपासून वंचित राहतात. **ही वस्तुस्थिती विचारात घेता तहसिलदाराकडून उत्पन्नाचा दाखला लवकरात लवकर मिळण्याच्या दृष्टीने काय उपाययोजना करता येईल यासंदर्भात शासनामार्फत योग्य निर्णय घेण्यात यावा व केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीला तात्काळ कळविण्यात यावी, अशी समितीची शिफारस आहे.**

नवी मुंबईतील जास्तीत जास्त नागरिक महानगर क्षेत्रात राहतात. शासन निर्णयानुसार लाभार्थ्यांना एखाद्या योजनेचा लाभ घ्यावयाचा झाल्यास त्यांचे वार्षिक उत्पन्न १ लाख ८० हजार रुपये असावयास पाहिजे. वास्तविक पहाता ही मर्यादा अतिशय कमी आहे. महानगर क्षेत्रात राहणाऱ्या व्यक्तीचे उत्पन्न यापेक्षा जास्त असते. त्यामुळे

बहुतांश गरजू लोकांना त्या योजनांचा फायदा घेता येत नाही. त्यादृष्टीने नवी मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रात राहणा-या जास्तीत जास्त नागरिकांना महापालिकेच्या योजनांचा लाभ मिळण्यासाठी त्यांच्या वार्षिक उत्पन्नाची सध्याची १ लाख ८० हजार रुपयांची मर्यादा वाढवुन उक्त मर्यादा ३ लाख रुपयांपर्यंत करण्यासंदर्भातचा प्रस्ताव नवी मुंबई महानगरपालिकेने तात्काळ राज्य शासनाकडे पाठवावा व वार्षिकउत्पन्न मर्यादा १ लाख ८० हजार रुपयांऐवजी ३ लाख रुपये इतकी वाढविण्याबाबत शासनाने योग्य ती कार्यवाही करावी व केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीस सत्वर कळविण्यात यावी, अशी समितीची शिफारस आहे.

नवी मुंबई महानगरपालिकेमार्फत इतर मागासवर्गीय प्रवर्गातील लोकांसाठी व्यावसायिक प्रशिक्षण दयावयाचा उपक्रम अतिशय स्तुत्य आहे. **नवी मुंबई महानगरपालिकेमार्फत इतर मागासवर्गीय प्रवर्गासह सर्व प्रवर्गातील, कमी उत्पन्न असलेल्या, लाभार्थ्यांसाठी देण्यात येणा-या प्रशिक्षण योजनांचा अभ्यास करुन अशा त-हेच्या योजना राज्यातील इतर महानगरपालिकांमार्फत राबविण्याबाबत शासनाने योग्य तो निर्णय घेऊन राज्यातील सर्व महानगरपालिकांना सूचना द्याव्यात व त्यानुसार केलेल्या कार्यवाहीची माहिती समितीला तीन महिन्यांत अवगत करण्यात यावी, अशीही समितीची शिफारस आहे.**

परिशिष्ट "अ"

(नवी मुंबई महानगरपालिकेकडून प्रश्नोत्तरे स्वरूपात प्राप्त झालेली माहिती
तसेच आश्वासित माहिती व तक्ते)

परिशिष्ट "ब"

(समितीच्या बैठकीचे संक्षिप्त कार्यवृत्त)

परिशिष्ट "अ"

(नवी मुंबई महानगरपालिकेकडून प्रश्नोत्तरे स्वरुपात प्राप्त झालेली माहिती तसेच आश्वासित माहिती व तके)

नवी मुंबई महानगरपालिका
महाराष्ट्र विधान मंडळ
इतर मागासवर्ग कल्याण समिती (२०११-२०१२)
नवी मुंबई महानगरपालिकेशी संबंधीत प्रश्नावली

अ.क्र.	प्रश्न	उत्तर
१.	महानगरपालिकेची स्थापना केव्हा करण्यात आली आहे.	नवी मुंबई महानगरपालिकेची स्थापना दि.०१ जानेवारी १९९२ रोजी करण्यात आलेली आहे.
२.	(अ) महानगरपालिकेतील अ ते ड वर्गातील सांख्यिक व आस्थापना अधिकारी व कर्मचारी यांची एकुण मंजूर पदे किती आहेत त्यापैकी सन २०१०-२०११ अखेर एकूण किती पदे भरण्यात आली आहेत.	**नमुंमपातील अ ते ड वर्गातील आस्थापना पदांचा तपशिल** • एकुण शासनमान्य पदे- १७७२ (सरळसेवा + पदोन्नती) • भरलेली पदे-१५२१ (सरळसेवा + पदोन्नती) **सन- २०१०-११ (३०/१२/२०११ अखेर) (परिशिष्ट - अ)** सांख्यिक: मंजूर ४९३, भरलेली १२६; आस्थापना: मंजूर १७, भरलेले ९ अ: मंजूर २४३, भरलेली १२६; आस्थापना: मंजूर १७, भरलेले ९ ब: मंजूर ०१, भरलेले ०; आस्थापना: मंजूर २०, भरलेले ११ क: मंजूर ८११, भरलेले ६७०; आस्थापना: मंजूर ७५५, भरलेले ३२१ ड: मंजूर २७७, भरलेले २७७; आस्थापना: मंजूर १५८, भरलेले १२१ **एकुण**: मंजूर १२१२, भरलेले १०५३; आस्थापना: मंजूर ९५०, भरलेले ४६६ नमुंमपाच्या आस्थापनेवर डिसेंबर-२०११ अखेर एकूण ४६६७ (सरळसेवा + पदोन्नती) पदे निर्माण असून त्यापैकी फक्त १७७२ पदांना (सरळसेवा + पदोन्नती) शासन मान्यता प्राप्त झालेली आहे. सदर शासन मान्य पदांवरील तपशील उपरोक्त प्रमाणे आहे. तथापि महानगरपालिकेची कामाची व्याप्ती विचारात घेता एकूण निर्माण पदांमध्ये **सरळसेवेसाठी** उपलब्ध होणाऱ्या **३८९०** पदांपैकी आवश्यकतेनुसार **१८९७** पदे सदर पदांना शासन मान्यता मिळण्याच्या अधिन राहून भरण्यात आलेली आहेत. निर्माण पदांवरील बिंदु नामावली नोंदवहा विभागीय आयुक्तांच्या तपासणीकडून मार्च **जून-२०१२** मध्ये तपासून देण्यात आल्या आहेत. भरण्यात आलेल्या १८९७ पदांवरील इ.मा.व. चे आरक्षण, भरलेली इ.ज.व. ची पदे व इ.मा.व. चा अनुशेष याबाबतचा तपशिल १० दिवसांत पाठविण्यात येईल.
	(ब) उक्त पदांपैकी अ ते ड वर्गातील किती व कोणकोणती पदे इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव ठेवण्यात आली आहे.	सोबत माहिती जोडली आहे. **(परिशिष्ट - अ)**
३.	इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव ठेवण्यात आलेल्या अ ते ड वर्गातील पदांपैकी सन २०१०-२०११ अखेर एकूण किती पदे भरण्यात आली आहेत व किती व कोणकोणती पदे रिक्त आहेत. तसेच सदर पदे रिक्त राहण्याची कारणे काय आहेत. (सोबतच्या जोडपत्रानुसार माहिती द्यावी)	सोबत माहिती जोडली आहे. **(परिशिष्ट - अ)**

अ.क्र.	प्रश्न	उत्तर
४)	इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेली अ ते ड वर्गामधील पदे भरण्यासाठी कोणती कार्यपध्दती अवलंबिण्यात येते याबाबतची सविस्तर माहिती देण्यात यावी.	नमूदवाच्या आस्थापनेवरील सरळसेवेने पदे भरतांना विविध वृत्तपत्रात जाहिरात प्रसिध्द करण्यात येते. जाहिरातीस अनुसरुन सेवा योजन कार्यालय, ठाणे व जिल्हा समाजकल्याण केंद्र, ठाणे यांचेकडून यादी मागविण्यात येतात. तद्नंतर सर्व अर्जांची छाननी करुन पात्र उमेदवारांच्या लेखी परीक्षा आयोजित करण्यात येते. लेखी परीक्षेस अनुसरुन मुलाखतीस पात्र झालेल्या उमेदवारांची मुलाखत आयोजित केली जाते. लेखी परीक्षेचे गुण व मुलाखतीचे गुण असे एकत्रित गुणवत्तेनुसार उमेदवारांची निवड करण्यात येते. तसेच इतर मागासवर्ग जातीकरीता पदोन्नतीत आरक्षण नाही.
५)	महानगरपालिकेत विविध पदावर उमेदवारांच्या नियुक्त्या करण्यासाठी महापालिकेने सेवा प्रवेश नियम तयार केले आहेत काय, असल्यास केव्हा तसेच सदर सेवा प्रवेश नियमांना शासनाची मंजूरी घेण्यात आली आहे काय. असल्यास नियमाची प्रत द्यावी.	शासन निर्णय क्र. ठामप-२००२/८२१/प्र.क्र.८६/नविन-२३, दि. ०२ जुलै २००८ अन्वये महानगरपालिकेमधील अधिकारी/कर्मचारी यांचे मॉडेल सेवा प्रवेश नियमान्वये नवी मुंबई महानगरपालिका सेवा (सेवाभरती व सेवांचे वर्गीकरण) नियम-२००८ तयार केलेले आहे. त्यास अनुसरुन सदर सेवा प्रवेश नियमांचा प्रस्ताव मा. सर्वसाधारण सभेत मंजुरीसाठ पाठविण्यात आलेला आहे. सदर प्रस्तावाबाबत मा. सर्वसाधारण सभेने मा. महापौर यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती गठीत करण्यात आलेली असून सदर समितीने पुनश्च नव्याने मा. सभापती, स्थायी समिती यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती सदस्यांनी सुचविलेल्या सूचनांसह नव्याने प्रस्ताव दि. १९ डिसेंबर २००९ रोजीच्या मा. सर्वसाधारण सभेत सादर करण्यात आलेला आहे.
६)	(अ) इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेली पदे भरण्यासाठी गेल्या दोन वर्षात २००८-२००९ ते २०१०-२०११ वर्षनिहाय किती वेळा व कोणकोणत्या तारखांना कोणकोणत्या वर्तमानपत्रात कोणती पदे भरण्यासाठी जाहिराती देण्यात आल्या होत्या. (जाहिरातीच्या कात्रणाच्या झेरॉक्स प्रती तपासणीच्यावेळी सभेसमोर उपलब्ध करुन द्याव्यात)	जाहिरातीच्या कात्रणाच्या छायाकित प्रती सोबत जोडल्या आहेत. **(परिशिष्ट -ब)**
	(ब) उक्त जाहिरातीनुसार वर्षनिहाय इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेली कोणकोणती पदे भरण्यात आली आहेत.	अ.क्र. / वर्ष / पदाचे नाव १ / सन २००८-०९ / सर्वेक्षण सहा २ / सन २००९-१० / लिपिक/टंकलेखक विशेष शिक्षक (सर्वसाधारण/हार्डकॉपीत)
७)	इतर मागासवर्गीय जातीतील अधिकारी व कर्मचारी यांना सेवेत पदोन्नती देण्यासंदर्भात निवड समिती स्थापन करण्यात आली आहे काय. असल्यास या निवड समितीमध्ये इतर मागासवर्ग जातीतील अधिका-यांच्या समावेश करण्यात आला आहे काय. नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत.	पदोन्नतीसाठी इतर मागासवर्गीय प्रवर्गाला आरक्षण नाही तसेच पदोन्नती देताना सा.मा.वे.ची निवड समिती गठीत करण्यात येते. निवड समितीमध्ये मागासवर्गीय प्रतिनिधी म्हणून एका अधिकाऱ्याची नियुक्ती करण्यात येते.

अ.क्र.	प्रश्न	उत्तर
	नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत.	
८)	इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांना (सन २००८-२००९ ते २०१०-२०११) वर्ष निहाय अ ते ड वर्ग मधील किती अधिकारी व कर्मचारी यांना पदोन्नती देण्यात आली आहे. नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत.	सन २००८-०९ १. वर्ग अ :- ०१ (कार्यकारी अभियंता-१) २. वर्ग ब :- ०२ (प्रशासकीय अधिकारी-२) ३. वर्ग क :-०४ (बहुउद्देशीय आरोग्य कर्मचारी-३, ड्रायव्हर ऑपरेटर-१) ४. वर्ग ड :- निरंक सन २००९-१० १. वर्ग अ :- निरंक २. वर्ग ब :- निरंक ३. वर्ग क :- निरंक ४. वर्ग ड :- निरंक सन २०१०-११ १. वर्ग अ :- निरंक २. वर्ग ब :- निरंक ५. वर्ग क :- २६ (उद्यान अधिक्षक-१, वरिष्ठ लिपिक/कर निरीक्षक-१५) ६. वर्ग ड :- निरंक एकाच संवर्गातील अधिकारी/कर्मचा-यांची निवड विचारात घेऊन सदर संवर्गात पदोन्नती देणेबाबतची कार्यवाही करण्यात येते.
९)	इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांची सरळसेवा व पदोन्नतीने आरक्षित पदावर नियुक्ती करण्यासाठी बिंदु नामावली (रोस्टर) नोंदवही ठेवण्यात आली आहे काय ? नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत.	इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी सरळसेवेत आरक्षण आहे मात्र पदोन्नतीसाठी नाही. तथापि सर्व प्रवर्गांसाठी बिंदुनामावली (रोस्टर) नोंदवही ठेवण्यात आली आहे.
१०)	इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेली पदे भरतांना मुलाखतीच्यावेळी उपस्थित राहण्याबाबत जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी यांना आगाऊ कळविण्यात आले होते काय ? कळविले नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत ? असल्यास सन २००८-२००९ ते २०१०-२०११ या कालावधीत वर्षनिहाय कोणकोणत्या तारखांना मुलाखतीच्या वेळी जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी उपस्थित होते.	होय. अ.क्र / वर्ष / मुलाखत दिनांक / उपस्थिती १ / सन २००८-०९ / २३/१२/०८ / होय २ / सन २००९-१० / १८/०५/०९ / होय ०९/०७/०९ / होय
११)	इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या रिक्त पदाबाबत व पदे भरण्याबाबतचा अहवाल संचालक, समाजकल्याण, तसेच सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, (मागासवर्ग कक्ष) व सचिव, नगरविकास विभाग यांना पाठविण्यात आला आहे काय, असल्यास गेल्या तीन वर्षात (२००८-२००९ ते २०१०-२०११) केव्हा पाठविण्यात आला आहे.	इतर मागासवर्ग जातीच्या उमेदवारांसाठी राखीव असलेल्या रिक्त पदाबाबत व पदे भरण्याबाबतचा अहवाल सचिव, सामान्य प्रशासन विभाग, मंत्रालय, (मागासवर्ग कक्ष) यांना व सचिव, नगरविकास विभाग यांना सन २०११ मध्ये पाठविण्यात आला असून त्याच्या छायांकीत प्रती सोबत जोडल्या आहेत. **(परिशिष्ट - क)**

अ.क्र.	प्रश्न	उत्तर
१२)	(अ) विभागीय आयुक्तांच्या कार्यालयातील सहाय्यक आयुक्त (मागासवर्ग कक्ष) यांनी इतर मागासवर्ग जातीतील अधिकारी व कर्मचा-यांसाठी असलेल्या आरक्षणाबाबत (सन २००८-२००९ ते २०१०-२०११) महानगरपालिकेची तपासणी केली आहे काय, असल्यास, कोणत्या तारखांना केली आहे.	होय, विद्यु नामावली नोंदवह्यांची दिनांक २२/११/२०११ रोजी तपासणी करण्यात आली आहे.
	(ब) उक्त तपासणीत सहाय्यक आयुक्तांनी कोणकोणत्या त्रुटी निदर्शनास आणून दिल्या आहेत. या त्रुटींची पूर्तता कशा प्रकारे केली आहे.	उक्त तपासणी अनुशेषाची पदे प्राधान्याने भरणेबाबत व जाती जमातीच्या कर्मचाऱ्यांची वैधता प्रमाणपत्रे उपलब्ध करुन घेणेबाबत सूचना दिलेल्या आहेत. त्यास अनुसरुन जानेवारी -२०१२ मध्ये मागासवर्गीय अनुशेष भरतीबाबत जाहिरात प्रसिध्द करुन सदरची भरती प्रक्रिया एम. के. सी. एल. मार्फत करण्यात येत आहे. सदरची कार्यवाही कार्यालयीन प्रणालीत आहे. **(परिशिष्ट -ड)** त्याचप्रमाणे जाती जमाती कर्मचाऱ्यांना वैधता प्रमाणपत्रे सादर करणेबाबत वेळोवेळी परिपत्रकद्वारे सूचित करण्यात आलेले आहे. इतर मागासवर्ग प्रवर्गाच्या वैधता प्रा कर्मचाऱ्यांची यादी सोबत जोडली आहे. **(परिशिष्ट - ई)**
१३)	इतर मागासवर्ग जातीच्या अधिकारी कर्मचा-यांच्या सेवाविषय बाबी हाताळण्यासाठी महापालिकेमध्ये विशेष मागासवर्ग कक्ष स्वतंत्ररित्या स्थापन करण्यात आला आहे काय ? असल्यास केव्हापासून, तसेच त्यासाठी किती अधिकारी व कर्मचारी उपलब्ध करुन दिले आहेत. विशेष मागासवर्ग कक्ष स्थापन केला नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत.	होय, सोबत परिपत्रक जोडण्यात आले आहे. **(परिशिष्ट - ई)**
१४)	सन २००८-२००९ ते २०१०-२०११ या कालावधीत वर्षनिहाय इतर मागासवर्ग जातीच्या अधिकारी व कर्मचारी यांचेकडून त्यांचेवर होत असलेल्या अन्यायाच्या संदर्भातील निवेदन महानगरपालिकेस प्राप्त झाली आहेत काय ? असल्यास किती, तसेच त्याचे स्वरुप काय आहे व सदर निवेदनाच्या संदर्भापुढे काय कार्यवाही करण्यात आली आहे.	निरंक
१५)	महापालिकेत नैमित्तिक कामगार म्हणून मार्च २००८ अखेरपर्यंत किती कर्मचारी कार्यरत आहेत तसेच त्यापैकी इतर मागासवर्ग जातीच्या कर्मचा-यांची संख्या किती आहे.	सोबत जोडले आहे **(परिशिष्ट - फ)**

अ.क्र.	प्रश्न	उत्तर
१६)	(अ) महानगरपालिकेचे सन २००८-२००९ ते २०१०-२०११ या कालावधीत वर्षनिहाय वार्षिक अंदाजपत्रक किती रक्कमेचे आहे.	**परिशिष्ट - भ** अ.क्र. | वित्तीय वर्ष | रु. लाखात १) | सन २००८-२००९ | ११३३४.१९ २) | सन २००९-२०१० | १०८४४३.१८ ३) | सन २०१०-२०११ | ११९३०१.६६
	(ब) उक्त अंदाजपत्रकातील रक्कमेपैकी एकूण किती रक्कम इतर मागासवर्ग जातीतील लोकांच्या कल्याणासाठी राखून ठेवण्यात आली आहे.	महानगरपालिकेच्या एकूण उत्पन्नाच्या ५% मागासवर्गीयांच्या कल्याणकरीता ठेवण्यात येणाऱ्या रक्कमेचा वर्षनिहाय तपशिल खालीलप्रमाणे अ.क्र | वित्तीय वर्ष | तरतुद | खर्च १) | सन २००८-०९ | रु.१९५.०० लक्ष | रु.९५.७३ लक्ष २) | सन २००९-१० | रु.२९६.७७ लक्ष | रु.१३४.१८ लक्ष ३) | सन २०१०-११ | रु.२९७.०० लक्ष | रु.४६.६५ लक्ष सन २००८-०९ ते २०१०-११ या कालावधीत इतर मागासवर्ग जातीतील लोकांच्या कल्याणासाठी नाही राखून ठेवण्यात आलेली नाही. **(परिशिष्ट - घ)**
१७)	महानगरपालिकेच्या एकूण उत्पन्नाच्या ५ टक्के मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी योजनेसाठी खर्च करण्यात यावी या शासकीय आदेशानुसार गेल्या तीन वर्षातील (सन २००८-२००९ ते २०१०-२०११) वर्षनिहाय महानगरपालिकेचे एकूण उत्पन्नापैकी ५ टक्के प्रमाणे येणारी रक्कम किती. तसेच या रक्कमेतून इतर मागासवर्ग जातीच्या लोकांसाठी वैयक्तिक व सामुहिक विकासाच्या कोणकोणत्या इतर मागासवर्ग योजना घेण्यात आल्या होत्या. या योजनांसाठी केलेली तरतूद व झालेला खर्च काय आहे.	महानगरपालिकेच्या एकूण उत्पन्नाच्या ५% मागासवर्गीयांच्या कल्याणाकरीता ठेवण्यात येणाऱ्या रक्कमेचा वर्षनिहाय तपशिल खालीलप्रमाणे अ.क्र | वित्तीय वर्ष | तरतुद | खर्च १) | सन २००८-०९ | रु.१९५.०० लक्ष | रु.९५.७३ लक्ष २) | सन २००९-१० | रु.२९६.७७ लक्ष | रु.१३४.१८ लक्ष ३) | सन २०१०-११ | रु.२९७.०० लक्ष | रु.४६.६५ लक्ष सन २०११-१२ या वर्षात इतर मागासवर्गीय घटकांकरिता खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटक/ इतर मागासवर्गीय/युवक/पुरुषांकरीता विविध प्रकारचे व्यावसायिक प्रशिक्षण देणे ही योजना राबविण्यात येत आहे व त्यासाठी रु. १५.०० लक्ष इतकी अंदाजपत्रकीय तरतुद करण्यात आलेली आहे. **(परिशिष्ट - घ)**
१८)	गलिच्छ वस्ती निर्मुलनासाठी केंद्र शासनाकडून महानगरपालिकेला अनुदान प्राप्त झाले आहे काय, असल्यास सन २००८-२००९ ते २०१०-२०११ या कालावधीत वर्षनिहाय किती रक्कम प्राप्त झाली आहे व त्याचा विनियोग कोणत्या बाबीवर करण्यात आला आहे.	सदर योजनेअंतर्गत अनुदान प्राप्त झालेले नाही. **(परिशिष्ट - छ)**

अ.क्र.	प्रश्न	उत्तर
१९)	इतर मागासवर्ग जातीच्या लोकांसाठी महानगरपालिकेने पुढील बाबींसंबंधात काही सवलती दिल्या आहेत काय आणि असल्यास त्यासंबंधीचा तपशील सादर करावा.	(परिशिष्ट - ब)
	(अ) महापालिकेच्या मालकीच्या मार्जी मार्केट व अन्य वसाहतीमध्ये गाळ्याचे वाटप करताना.	निरंक
	(ब) महापालिकेच्या गृहनिर्माण वसाहतीमधे गाळ्याचे वाटप करताना,	निरंक
	(क) व्यवसाय व व्यापारासाठी दीर्घकालीन भाड्याने प्लॉट्स देताना,	निरंक
	(ड) बाजारपेठांमध्ये व रस्त्यांवर गाळ्यांकरिता परवाने देताना.	निरंक

जा आयुक्त मोरे यांच्यासोबत

उप आयुक्त (मुख्यालय)
नवी मुंबई महानगरपालिका

परिशिष्ट - अ

नवी मुंबई महानगरपालिकेतील संवर्गनिहाय सर्वसाधारण कार्यरत इतर मागास जातीतील अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांची माहिती दि.३१/१२/२०१२ अखेर

तांत्रिक (सरळसेवा व पदोन्नती) - कॉन्सोल्ड पदे

अ.क्र.	वर्ग	मिळाले पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	इतर मागास वर्ग जाती साठी टक्केवारी पुढील आरक्षित पदे	प्रत्यक्ष कोटा अस्तित्वात इतर मागास वर्ग जातीच्या कार्यरत- पदांची संख्या	अनुशेष
१	अ	३३७	२१६	१७	१७	१५	२
२	ब	१	०	१	०	०	०
३	क	८१६	६१०	१२१	६२	५७	५
४	ड	२७७	२४७	३०	१६	१४	२
	एकुण अवकाश	१२१२	१०५३	१६९	९५	८९	९

अतांत्रिक (सरळसेवा व पदोन्नती)

अ.क्र.	वर्ग	मिळाले पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	इतर मागास वर्ग जाती साठी टक्केवारी पुढील आरक्षित पदे	प्रत्यक्ष कोटा अस्तित्वात इतर मागास वर्ग जातीच्या कार्यरत- पदांची संख्या	अनुशेष
१	अ	१७	९	८	०	०	०
२	ब	२०	१९	१	०	०	०
३	क	३५५	३१९	३६	१८	१५	३
४	ड	१५८	१२९	२९	१३	१३	०
	एकुण अवकाश	५५०	४६८	७२	३१	२८	३

एकुण मंजुर पदे (तांत्रिक + अतांत्रिक) = १७७२ एकुण भरलेली पदे (तांत्रिक + अतांत्रिक) = १५३१

नवी मुंबई महानगरपालिकेतील संवर्गनिहाय सद्यस्थितीत कार्यरत इतर मागास वर्गातील अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांची माहिती दि.३१/१२/२०११ अखेर

तांत्रिक (सरळसेवा)

अ.क्र.	वर्ग	निर्माण पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	इतर मागास वर्ग जाती साठी टक्केवारी नुसार आरक्षित पदे	प्रत्यक्ष सेवेत असलेल्या इतर मागास वर्ग जातीच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या	अनुशेष
१	अ	१०४	८८	१६	१७	१५	२
२	ब	०	०	०	०	०	०
३	क	७४०	६२९	१११	६२	५७	५
४	ड	१८७ + ८६	१६२ + ८३	२५ + ३	१६	१४	२
एकुण अवकड		१११७	९६२	१५५	९५	८६	९

सफाई कामगार संवर्गासाठी बिंदु नामावली नाही. (मंजूर पदे ८६ व भरलेली पदे ८३)

अतांत्रिक (सरळसेवा)

अ.क्र.	वर्ग	निर्माण पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	इतर मागास वर्ग जाती साठी टक्केवारी नुसार आरक्षित पदे	प्रत्यक्ष सेवेत असलेल्या इतर मागास वर्ग जातीच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या	अनुशेष
१	अ	१	३	६	०	०	०
२	ब	१	०	१	०	०	०
३	क	२०८	१७७	३१	१८	१५	३
४	ड	१५८	१२९	२९	१३	१३	०
एकुण अवकड		३८४	३०९	७५	३१	२८	३

नवी मुंबई महानगरपालिकेतील संवर्गनिहाय सद्यस्थितीत कार्यरत इतर मागास वर्गातील अधिकारी/ कर्मचाऱ्यांची माहिती दि.३१/१२/२०११ अखेर

तांत्रिक (पदोन्नती)

अ.क्र.	वर्ग	निर्माण पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	इतर मागास वर्ग जाती साठी टक्केवारी नुसार आरक्षित पदे	प्रत्यक्ष सेवेत असलेल्या इतर मागास वर्ग जातीच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या	अनुशेष
१	अ	२९	२८	१	०	०	०
२	ब	२	०	१	०	०	०
३	क	७१	६१	१०	०	०	०
४	ड	४	२	२	०	०	०
एकुण अवकड		१०५	९१	१४	०	०	०

अतांत्रिक (पदोन्नती)

अ.क्र.	वर्ग	निर्माण पदे	भरलेली पदे	रिक्त पदे	इतर मागास वर्ग जाती साठी टक्केवारी नुसार आरक्षित पदे	प्रत्यक्ष सेवेत असलेल्या इतर मागास वर्ग जातीच्या कर्मचाऱ्यांची संख्या	अनुशेष
१	अ	८	६	२	०	०	०
२	ब	११	११	०	०	०	०
३	क	१४७	१४२	५	०	०	०
४	ड	०	०	०	०	०	०
एकुण अवकड		१६६	१५९	७	०	०	०

मे. मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील पदनामनिहाय आकृतिबंध मंजूर अनुक्रमे (दि.३१ डिसेंबर २०२२ अखेरपर्यंत)

विद्युतमाळी उपअभियंता अधिन साहू नगर केलेली अनुशेषाची यादी

सादरसेवा (वर्ग-२) (शासन मान्य पदे) तांत्रिक

| अ.क्र. | संवर्ग | शासन सेवा आकृतीबंधी सेवाप्रवेश | स्थानिक सेवा आकृतीबंध सुधारित सेवाप्रवेश | | | शासन मान्य पदे | | | आस्थापनेवरील आस्थापना पदे | | |

नवी मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील वर्गवारीनिहाय सरळसेवा भरतीचे अनुशेष (दि.३१ डिसेंबर २०२१ अखेरपर्यंतचा)

दिव्यांगजनांची तपासणीच्या अधिन राहून तयार केलेली अनुशेषाची माहिती

सरळसेवा (वर्ग-५) (तात्पुरत्या मान्य पदे) तक्ता

| अ.क्र. | संवर्ग | एकूण मंजूर आस्थापनेवरील पदसंख्या | महाराष्ट्र लोक आयोगाकडे पूर्वीपासून शिल्लकपदे | | | शासन मान्य पदे | | | आरक्षणानुसार आवश्यक पदे | | |

अ.क्र.	योजना	प्रस्ताव सेवेत आणलेली योजनांची संख्या	महाजन सेवेत आणलेल्या सुधारित योजनांची			प्रशासन मान्य पदे			कार्यालयानुसार आवश्यक पदे										भरावयाची पदे										शिल्लक पदे										प्रशासन मान्य पदांचा विभाग	पदांबाबत व प्रशासन विभागाचे शेरा
			योजना सेवेत प्रस्तावित	योजना सेवेत	सेवेत योजना	मंजूर पदे	भरावयाची पदे	एकूण	अ.का.	अ.का.	वि.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	वि.स. (अ)	इ.मा.व.	एकूण	एकूण	अ.का.	अ.का.	वि.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	वि.स. (अ)	इ.मा.व.	एकूण	एकूण	अ.का.	अ.का.	वि.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	वि.स. (अ)	इ.मा.व.	मु.स.	एकूण		
१९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२३	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२५	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२६	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२७	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२८	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२९	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३०	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३३	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
	एकूण					[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]

नवी मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील मागासवर्गीयांचा सरळसेवा भरतीचा अनुशेष (दि.३१ डिसेंबर २०२१ अखेरपर्यंत)

विभागनिहाय तपशीलवार अविन राहून तयार केलेली अनुशेषाची यादी

सरळसेवा (वर्ग-४) (प्रवर्ग मागा पदे) लेखिका

अ.क्र.	योजना	प्रस्ताव सेवेत आणलेली योजनांची	महाजन सेवेत आणलेल्या सुधारित योजनांची			प्रशासन मान्य पदे			कार्यालयानुसार आवश्यक पदे										भरावयाची पदे										शिल्लक पदे										प्रशासन मान्य पदांचा विभाग	पदांबाबत व प्रशासन विभागाचे शेरा
			योजना सेवेत प्रस्तावित	योजना सेवेत	सेवेत योजना	मंजूर पदे	भरावयाची पदे	एकूण	अ.का.	अ.का.	वि.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	वि.स. (अ)	इ.मा.व.	एकूण	एकूण	अ.का.	अ.का.	वि.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	वि.स. (अ)	इ.मा.व.	एकूण	एकूण	अ.का.	अ.का.	वि.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	म.स. (अ)	वि.स. (अ)	इ.मा.व.	मु.स.	एकूण		
१	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
२	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
३	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
४	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
५	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
६	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
					एकूण	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
८	* [illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]
					एकूण	[illegible]		[illegible]										[illegible]										[illegible]												

* टिप :- [illegible] या संवर्गासाठी विभाग तयारीची नाही.

नवी मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील भागवतगीतांच्या पदोन्नती समिती अनुक्रम (दि.३१ डिसेंबर २०११ अखेरपर्यंतचा)

विद्युतमालकी तपासणीच्या अधिन राहून तसेच केलेली अनुक्रमांची यादी

पदोन्नती (वर्ग-१) (शासन मान्य पदे) [तात्पुरत्या]

| अ.क्र. | संवर्ग | मंजूर पदांच्या आकृतीबंधानुसार रिक्त पदांची संख्या | महाराष्ट्र नागरी सेवा आकृतीबंध नियमांनुसार | | | शासन मान्य पदे | | | आरक्षणानुसार आवश्यक पदे | | |

नवी मुंबई महानगरपालिका अस्थायीरीत्या मागासवर्गीयांचा पदोन्नती मधील अनुशेष (दि.३१ डिसेंबर २०११ अखेरपर्यंत)

विद्युतशाखेतील लघाससीच्या अधिन राहून तयार केलेली अनुशेषाची माहिती

पदोन्नती (वर्ग-६) (शासन मान्य पदे) तांत्रिक

| अ.क्र. | संवर्ग | पात्रता केंद्र आरक्षणाची केंद्रसंख्या | स्थायी केंद्र आरक्षण सुरुवातीचे केंद्रसंख्येचे | | | शासन मान्य पदे | | | आरक्षणानुसार आवश्यक पदे | | |

| अ. क्र. | संवर्ग | पात्रता वेतन आयोगाची वेतनश्रेणी | स्थायी वेतन आयोग सुधारित वेतनश्रेणी | | | शासन मान्य पदे | | | आकृतिबंधानुसार आवश्यक पदे | | |

नवी मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील माणसांच्या सद्यस्थिती अनुशेष (दि.३१ डिसेंबर २०२२ अखेरपर्यंत)

विभागनिहाय तपशीलाचा अधिन राहून सादर केलेली अनुशेषाची माहिती

सरळसेवा (वर्ग-१) (प्रवर्ग मान्य पदे) आस्थापना

| अ.क्र. | संवर्ग | मंजूर सेवा आकृतीबंधानुसार सेवकसंख्या | महाराष्ट्र सेवेत आरक्षण सुधारित सेवाप्रवेश | | | आरक्षण मान्य पदे | | | आरक्षणानुसार आरक्षण पदे | | |

नवी मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील मागासवर्गीयांचा सद्यस्थितीचा गतीचा अनुशेष (दि.३१ डिसेंबर २०१२ अखेरपर्यंतचा)

विभागनिहाय व्यवसायांच्या अधिन राहून तयार केलेली अनुशेषाची यादी

वर्गवारीनुसार (वर्ग-६) (सरळ सेवा पदे) अनुसूचित

| अ.क्र. | संवर्ग | एकूण मंजूर आस्थापनेवरील पदसंख्या | सरळ सेवेने भरावयाची मंजूरीत पदसंख्या | | | आरक्षण मान्य पदे | | | आरक्षणानुसार आरक्षण पदे | | | | | | | | | | नियुक्ती पदे | | | | | | | | | |

नवी मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील मागासवर्गीयांचा सरळसेवा मधील अनुशेष (दि.३१ डिसेंबर २०२२ अखेरपर्यंतचा)

बिंदुनामावली तपासणीच्या अधिन राहून तयार केलेली अनुशेषाची माहिती

सरळसेवा (वर्ग-४) (शासन मान्य पदे) आदिवासी

| अ.क्र. | संवर्ग | पात्रता सेवा आवेशाची सेवानिवृत्ती | सरळ सेवा आवेश सुधारित सेवानिवृत्ती | | | शासन मान्य पदे | | | आरक्षणानुसार आवश्यक पदे | | |

नवी मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील मागासवर्गीयांच्या पदोन्नती समिती अनुशेष (दि.३१ डिसेंबर २०११ अखेरपर्यंतचा)

विभागाकडील तपासणीच्या अधिन राहून तयार केलेली अनुशेषाची माहिती

पदोन्नती (वर्ग-२) (शासन मान्य पदे) अतांत्रिक

अ. क्र.	संवर्ग	शासन सेवेत आरक्षणाची सेवाज्येष्ठता	महाराष्ट्र सेवेत आरक्षण सुधारित सेवाज्येष्ठता			शासन मान्य पदे			आस्थापनेवरील आवश्यक पदे										भरावयाची पदे										रिक्त पदे										शासन मान्य पदांचा विभाग	पदोन्नतीचा शासन निर्णय दिनांक
			सेवेत वेळ प्रवर्गाचे	सेवेत वेळ	सेवा सेवेत	मंजूर संख्या	पदोन्नती	एकूण ?	अ.जा.	अ.ज.	वि.मा.प्र. (अ)	भ.ज.क. (ब)	भ.ज.ड. (क)	भ.ज.ड. (ड)	वि.मा.प्र.	एकूण ?	एकूण ?	अ.जा.	अ.ज.	वि.मा.प्र. (अ)	भ.ज.क. (ब)	भ.ज.ड. (क)	भ.ज.ड. (ड)	वि.मा.प्र.	एकूण ?	एकूण ?	अ.जा.	अ.ज.	वि.मा.प्र. (अ)	भ.ज.क. (ब)	भ.ज.ड. (क)	भ.ज.ड. (ड)	वि.मा.प्र.	एकूण ?		
१	उपायुक्त अधिकारी	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	४	११	१४	१	१	-	१	-	-	-	-	११	१	१	-	१	-	-	-	-	११	-	-	-	-	-	-	-	-	-	विभागीय मंजूरीक्रम-१, आदेश-१, उपक्रम-४	[illegible]
					एकूण	४	११	१४	१	१	-	१	-	-	-	-	११	१	१	-	१	-	-	-	-	११	-	-	-	-	-	-	-	-	-		

नवी मुंबई महानगरपालिका आस्थापनेवरील मागासवर्गीयांच्या पदोन्नती समिती अनुशेष (दि.३१ डिसेंबर २०११ अखेरपर्यंतचा)

विभागाकडील तपासणीच्या अधिन राहून तयार केलेली अनुशेषाची माहिती

पदोन्नती (वर्ग-३) (शासन मान्य पदे) अतांत्रिक

अ. क्र.	संवर्ग	शासन सेवेत आरक्षणाची सेवाज्येष्ठता	महाराष्ट्र सेवेत आरक्षण सुधारित सेवाज्येष्ठता			शासन मान्य पदे			आस्थापनेवरील आवश्यक पदे										भरावयाची पदे										रिक्त पदे										शासन मान्य पदांचा विभाग	पदोन्नतीचा शासन निर्णय दिनांक
			सेवेत वेळ प्रवर्गाचे	सेवेत वेळ	सेवा सेवेत	मंजूर संख्या	पदोन्नती	एकूण ?	अ.जा.	अ.ज.	वि.मा.प्र. (अ)	भ.ज.क. (ब)	भ.ज.ड. (क)	भ.ज.ड. (ड)	वि.मा.प्र.	एकूण ?	एकूण ?	अ.जा.	अ.ज.	वि.मा.प्र. (अ)	भ.ज.क. (ब)	भ.ज.ड. (क)	भ.ज.ड. (ड)	वि.मा.प्र.	एकूण ?	एकूण ?	अ.जा.	अ.ज.	वि.मा.प्र. (अ)	भ.ज.क. (ब)	भ.ज.ड. (क)	भ.ज.ड. (ड)	वि.मा.प्र.	एकूण ?		
४	परिसहाय/प्रमुख (तसा परिसहाय/प्रमुख लेखापरीक्षक/जहा. लेखा अधिकारी/जहा. लेखा परिसहाय.)	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	८	८	१६	१	१	१	-	-	-	-	-	८	८	१	१	१	-	-	-	-	८	८	-	-	-	-	-	-	-	-	प्रशासन-१, मा. आयुक्त-१, उपायुक्त-१, लेखा-१, लेखा परीक्षण-१, आदेश-१, कार्यालय-१, विभाग-१, सहाय-१	[illegible]
५	अधिक्षक/अनुसूची अधिकारी	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	५२	५३	-	१	-	१	१	१	१	६	५२	-	१	१	१	१	१	१	६	५६	५६	-	-	-	-	-	-	१	१	प्रशासन-१, उपायुक्त-१६, सहायक आयुक्त-१४, विभागीय कार्यालय-१४, आदेश-१, कार्यालय-१, उपअभियंता-१, विभाग-१	[illegible]
६	सहायक महिती व जनसंपर्क अधिकारी	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	प्रशासन-१	[illegible]
७	वरिष्ठ सहाय्यक	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	१	१	२	१	-	-	-	-	-	-	१	१	१	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-	-	-	-	-	-	-	-	प्रशासन-१	[illegible]
८	उपअभियंता	[illegible]	[illegible]	[illegible]	[illegible]	३१	४	३५	१	-	-	-	-	-	-	१	४	१	-	-	-	-	-	-	-	३	४	-	-	-	-	-	-	-	-	प्रशासन-१, महापालिका सह-२, विभागीय कार्यालय-८, लेखा-१, लेखा परीक्षण-१, आदेश-१, कार्यालय-१, अभियंता-१, विभाग-१	[illegible]

| अ. क्र. | संस्था | पात्रता सेवा आयोगाकडे सेवाप्रवेशी | महापालिका सेवेत समावेश सुधारित सेवाप्रवेशी | | | प्रत्यक्ष भरावयाचे पदे | | | आरक्षणानुसार आवश्यक पदे | | |

नवी मुंबई
महानगरपालिका
Navi Mumbai
Municipal Corporation
CBD
नवी मुंबई - ४००
Tel. No : 2757 7070
2757 6700
2757 3785
FAX : 2757 3785

जा.क्र.मुख्य/प्रशा/कार्यक्र-१/ज.क्र.३२८/४५४/२०१३
दिनांक : ११ / ०२ /२०१३.

प्रति,

अवर सचिव
महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय
विधान भवन, केळकर रेक्लमेशन
विधान भवन मार्ग
मुंबई-३२

विषय : महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचे दि. १० मे, २०१० रोजी महाराष्ट्रेश्वर विश्रामगृह, नवीन विधानमंडळ व दि. ०५ फेब्रुवारी, २०१३ रोजी **नवी मुंबई** महानगरपालिका, येथे दिलेल्या भेटीबाबत केंद्री समितीस्तरावर कार्यवाही केलेली माहिती पाठविण्याबाबत.

संदर्भ : आपले पत्र क्रमांक: ४०१६/प.वि.म./इ.म.क/इ.म.क/इ-१२ दिनांक १९/०२/२०१३.

उपरोक्त संदर्भाधीन पत्राच्या इतर मागासवर्ग कल्याण समितीच्या दिनांक ५ फेब्रुवारी, २०१३ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या झालेल्या भेटीदरम्यान समितीने उपस्थित केलेल्या माहितीच्या २५ प्रती सोबत जोडून पाठविण्यात येत आहेत.

आयुक्त
नवी मुंबई महानगरपालिका

सोबत: वरील प्रमाणे

प्रत: माहितीस्तव.
१. मा. प्रधान सचिव, महाराष्ट्र शासन, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.
२. उप सचिव, महाराष्ट्र शासन, नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई-३२.

नवी मुंबई महानगरपालिका

महाराष्ट्र विधानमंडळ इतर मागासवर्ग कल्याण समितीच्या दि.०५ फेब्रुवारी २०१३ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिकेस झालेल्या बैठकीच्या प्रतिवृत्तातील मुद्द्यांबाबतची पूरक टिप्पणी

मा. श्री. संतोष पराडकर, अवर सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय यांचा दि.१३ सप्टेंबर २०१२ च्या पत्रान्वये प्राप्त झालेल्या महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय इतर कल्याण समितीच्या दि.०५ फेब्रुवारी २०१३ रोजीच्या भेटीच्या प्रतिवृत्तातील पृष्ठ क्र.A-२, A-३, A-५ वरील आस्था-१ संबंधित सूचनांच्या पूर्ततेबाबत खालीलप्रमाणे माहिती सादर करण्यात आली आहे.

पृष्ठ क्र.A-२ व A-३ वरील वस्तुस्थिती दर्शक माहिती (दि.२१ सप्टेंबर २०१३ अखेर):-

नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवरील गटनिहाय अनुशेष भरण्याकरिता इतर मागासवर्गातील [illegible] संख्या-१ पद, कनिष्ठ लिपिक/कर निरीक्षक-१ पद, बहुउद्देशीय आरोग्य कर्मचारी-१ पद, [illegible] व वॉर्डबॉय-२ पदे अशी एकुण ०८ पदांची जाहिरात क्र.आस्था-१/म.क्र.३९३/०१/२०१२, दि.१०/०५/२०१२ अन्वये MKCL व अस्थायीरित्या जाहिरात प्रसिध्द करून लेखी परीक्षा दि.०२/०९/२०१२ रोजी आयोजित करून सदर परीक्षेस अनुसरून मुलाखतीस पात्र झालेल्या उमेदवारांची मुलाखत दि.२०/०५/२०१३ ते दि.२१/०५/२०१३ व दि.३०/०५/२०१३ रोजी आयोजित करण्यात आली होती. लेखी परीक्षेचे गुण व मुलाखतीचे गुण [illegible] अनुसरून इतर मागासवर्गातील एकुण ०६ पदांमध्ये उमेदवार उपलब्ध झालेले असून त्यापैकी क्र-लिपिक/टंकलेखक-१ पद व दुय्यम अभियंता-१ पद अशी एकुण ०२ पदांच्ये उमेदवार उपलब्ध झालेले नाहीत. सदर पदांची पुनश्च: जाहिरात देण्यात येईल.

पृष्ठ क्र.A-५ वरील वस्तुस्थिती दर्शक माहिती (दि.२१ सप्टेंबर २०१३ अखेर):-

नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवरील सद्यस्थितीत एकुण ५५१२ पदे निर्माण असून एकुण २३१७ पदे [illegible] व पदोन्नतीने भरलेली आहेत. सदर भरलेल्या पदांपैकी आजमितीस एकुण. ९७०४ पदांना शासन मान्यता मिळालेली आहे. उर्वरित पदांना शासन मान्यता मिळण्याकरिता शासनाकडे प्रस्ताव सादर करण्यात आला [illegible] नगरविकास विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचेकडील पत्र क्र.नमुंम-[illegible] दि.०३ जुलै २०१३ अन्वये नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या विविध संवर्गातील पदांना शासन मान्यता देण्याबाबत पुनश्च: सुधारीत व एकत्रित पदनिर्मितीचे प्रस्ताव शासनास पाठविण्यात यावेत असे निर्देश मिळाले आहेत. त्याप्रमाणे अनुसरून पुढील कार्यवाही कार्यालयीन प्रचलीत आहे.

पृष्ठ क्र.B-२ वरील वस्तुस्थिती दर्शक माहिती

पृष्ठ क्र. B-२ वरील परिच्छेदात इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील ०८ कर्मचाऱ्यांची जात वैधता प्रमाणपत्रे अप्राप्त होती. त्यापैकी ०६ कर्मचाऱ्यांनी जात वैधता प्रमाणपत्रे सादर केलेली असून ०२ कर्मचारी यांचे जात वैधता प्रमाणपत्र अप्राप्त आहे.

उप आयुक्त (मुख्यालय)
नवी मुंबई महानगरपालिका

नवी मुंबई महानगरपालिका

महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्ग कल्याण समितीच्या दि.०५/०२/२०१३
रोजी नवी मुंबई महानगरपालिकेत झालेल्या बैठकीच्या प्रतिवृत्तातील मुद्दयाबाबतची पूरक टिपणी

उभय सदिश, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय यांचा दिनांक ०३/०२/२०१३ च्या पत्रासोबत पाठविलेल्या महाराष्ट्र राज्य, इतर मागासवर्ग कल्याण समितीच्या दि.०५/०२/२०१३ रोजीच्या बैठकीच्या प्रतिवृत्तातील पृ.क्र A-३, A-४, B-२, B-४, व C-२ वरील मुद्दयांबाबतची वस्तुस्थिती दर्शक माहिती खालीलप्रमाणे आहे.

पृष्ठ क्र. A-३

प्रतिवृत्तातील पृ.क्र A-३ वरील परिच्छेदात नवी मुंबई महानगरपालिकेमध्ये 'अ' वर्गाची १३३ पदे मंजूर असून इतर मागास वर्गाकरिता १९% प्रमाणे २५ पदांचे आरक्षण येते मात्र माहिती पुस्तीकेत १७ पदे इमाव साठी राखीव ठेवण्याचे नमूद केले आहे. तसे २५ ऐवजी १७ पदांचे आरक्षण का दाखविले असे मा. समिती प्रमुख यांची विचारणा केली आहे.

याबाबत नमूद करण्यात येते की, वर्ग 'अ' मध्ये इमाव प्रवर्गासाठी १९% आरक्षण आहे. सदरचे आरक्षण हे पदोन्नत संवर्गासाठी (पदनामाकरिता) असते. वर्ग 'अ' मध्ये जी १३३ पदे मंजूर आहेत, ती विविध संवर्गामध्ये असून त्यात संवर्गात ७ पेक्षा जास्त पदे मंजूर आहेत त्याच संवर्गात फक्त इमाव करीता १९% प्रमाणे पदे आरक्षित होतात. त्याप्रमाणे महाराष्ट्र शासनाने शासन परिपत्रक क्र. बीसीसी-२००९/प्र.क्र.२९१/०९/१६-ब दिनांक ०५/११/२००९ च्या शासन परिपत्रकाच्या सुलभतेकरीता छोटया संवर्गासाठी (१ ते १० पदसंख्येपर्यंत) आरक्षित पदांचा तपशिल निश्चित करून देण्या असून त्यामध्ये एखाद्या संवर्गात ७ पदांपर्यंत फरकाचा असल्यास इमाव साठी १९% प्रमाणे आरक्षण विचारात घेतले नाही. सोबत शासन परिपत्रकाची प्रत अवलोकनार्थ जोडली आहे. त्यामुळे १३३ पदांवर १९% प्रमाणे २५ पदे आरक्षित होत नसून ज्या संवर्गात ७ पेक्षा जास्त पदे आहेत, त्या पदांकरीताच फक्त इमावचे उपरोक्त शासन परिपत्रकानुसार आरक्षण येत असल्याने माहिती पुस्तीकेत इमाव साठी नमूद केलेले १७ पदांचे आरक्षण योग्य आहे. ज्या संवर्गामध्ये इमावचे आरक्षण असलेले आहे, त्या संवर्गाचा सविस्तर तपशिल वेळोवेळी वेळो शासन वेळोवेळी माहिती पुस्तीकेतील पृ.क्र पैकी ते क्र ४२ वर असून दृष्यमान माहिती पुस्तीकेतील तपशिलाचे अवलोकन व्हावे हि विनंती.

तसेच मा. समिती प्रमुख यांनी आरक्षणाबाबतचे शासन निर्णय अभिप्रेत उपलब्ध करून देण्याबाबत प्रतिवृत्ता सूचित केल्याप्रमाणे वर्ग 'अ' व 'ब' यांचे इमावचे आरक्षण १९% व वर्ग 'क' व 'ड' साठी इमावचे आरक्षण १% विहित असल्याबाबतचा शासन निर्णयाची छायांकित प्रत सोबत जोडली आहे.

पृष्ठ क्र. B-२

प्रतिवृत्तातील पृ.क्र B-२ वरील परिच्छेदात श्री सिताराम सो पानी मनपाच्या कामगारांची व्याप्ती विचारात घेता एकूण ३८१० पदे निर्माण असून त्यामध्ये 'ब' वर्गाची एकूण ३५ पदे निर्माण आहेत त्यापैकी एकूण ०३ पदे भरली असून उर्वरीत ३२ पदे भरावयाची आहेत. यामध्ये इतर मागासवर्गीयांसाठी आरक्षण राहील असे म्हटले आहे. तथापि

मंजूर करण्यात येते की, 'ब' वर्गासाठी जी ३५ पदे निर्माण आहेत ती विविध संवर्गाची असून सदर ३५ पदांसाठी देखील इमाव आरक्षणाबाबत दि. २५/११/२००९ च्या शासन परिपत्रकानुसार उपरोक्त प्रमाणे वस्तुस्थिती आहे. त्यामुळे ३५ पदांमध्ये फक्त एका संवर्गात ९ पदे येत असल्याने त्या संवर्गाकरीता इमावचे १९% प्रमाणे ०२ पदांचे आरक्षण येते. त्यामुळे ३५ पदांमधील ०३ पदे भरल्याने रिक्त असलेल्या ३२ पदांपैकी उर्वरित २९ (९ ७५) पदांचे आरक्षण आहे. त्यामुळे रिक्त ३२ पदांमध्ये इमाव साठी फक्त ०९ पदांचे आरक्षण येते.

पृष्ठ क्र. B-४-

प्रतिवृत्तातील पृ.क्र B-४ वरील परिच्छेदात श्री. अरहाट सो यांनी विविध योजनांतर्गत ४००० अर्ज आले असून त्यामध्ये अनुसूचित जाती, अनुसूचित जमाती, इतर मागासवर्ग आणि घटकातील लोकांचे अर्ज आलेले आहेत असे नमूद करून इतर मागासवर्गाचे किती अर्ज आहेत याबाबतची माहिती १५ दिवसात देण्यात येईल असे समितीने होते. त्यानुसार सदरची माहिती सोबत जोडली आहे.

पृष्ठ क्र. -C-२

प्रतिवृत्तातील पृ.क्र C-२ वरील शेवटच्या परिच्छेदात समितीला प्राप्त झालेल्या निवेदनातील अपवाद सोडून फरकाबाबत सुचित केली आहे. त्यानुसार सदर निवेदन व त्यावरील वस्तुस्थितीदर्शक अपवाद सोबत माहितीसाठी जोडला आहे.

मा. आयुक्त यांचे मान्यतेने

सोबतः वरीलप्रमाणे

उप आयुक्त (मुख्यालय)
नवी मुंबई महानगरपालिका

सरळसेवा भरतीसाठी १०० बिंदू नामावली

अनुक्रमांक (१)	वर्ग (२)	अनुक्रमांक (१)	वर्ग (२)
१	अनुसूचित जाती	४२	खुला
२	अनुसूचित जमाती	४३	अनुसूचित जाती
३	विमुक्त जाती (अ)	४४	खुला
४	भटक्या जमाती (ब)	४५	इतर मागास वर्ग
५	इतर मागास वर्ग	४६	खुला
६	खुला	४७	भटक्या जमाती (क)
७	भटक्या जमाती (क)	४८	खुला
८	खुला	४९	इतर मागास वर्ग
९	इतर मागास वर्ग	५०	खुला
१०	खुला	५१	अनुसूचित जाती
११	भटक्या जमाती (ड)	५२	खुला
१२	अनुसूचित जाती	५३	अनुसूचित जमाती
१३	खुला	५४	खुला
१४	खुला	५५	इतर मागास वर्ग
१५	विशेष मागास वर्ग	५६	खुला
१६	खुला	५७	भटक्या जमाती (ब)
१७	इतर मागास वर्ग	५८	खुला
१८	खुला	५९	इतर मागास वर्ग
१९	इतर मागास वर्ग	६०	खुला
२०	खुला	६१	अनुसूचित जाती
२१	अनुसूचित जाती	६२	खुला
२२	खुला	६३	अनुसूचित जमाती
२३	अनुसूचित जमाती	६४	खुला
२४	खुला	६५	इतर मागास वर्ग
२५	इतर मागास वर्ग	६६	खुला
२६	खुला	६७	अनुसूचित जाती
२७	अनुसूचित जाती	६८	खुला
२८	खुला	६९	इतर मागास वर्ग
२९	इतर मागास वर्ग	७०	खुला
३०	खुला	७१	अनुसूचित जमाती
३१	भटक्या जमाती (ड)	७२	खुला
३२	खुला	७३	अनुसूचित जाती
३३	अनुसूचित जमाती	७४	खुला
३४	खुला	७५	इतर मागास वर्ग
३५	इतर मागास वर्ग	७६	खुला
३६	खुला	७७	भटक्या जमाती (ड)
३७	अनुसूचित जाती	७८	खुला
३८	खुला	७९	इतर मागास वर्ग
३९	इतर मागास वर्ग	८०	खुला
४०	खुला	८१	अनुसूचित जाती
४१	विमुक्त जाती (अ)	८२	खुला

(१)	(२)	(१)	(२)
८३	विमुक्त जाती (अ)	९३	
८४	खुला	९४	
८५	इतर मागास वर्ग	९५	
८६	खुला	९६	इतर मागास वर्ग
८७	विशेष मागास वर्ग	९७	खुला
८८	खुला	९८	अनुसूचित जाती
८९	इतर मागास वर्ग	९९	खुला
९०	खुला	१००	भटक्या जमाती (ब/क)
९१	अनुसूचित जाती		

अनुसूचित जाती/जमाती वर्ग

वर्गानुसार आरक्षित बिंदू							
१ अनुसूचित जाती (१३)	१३	२१	२७	३७	४९	५३	
	६१	७७	८१	९१	९७		
२ अनुसूचित जमाती (७)	१९	३३	५३	९३	९७	१००	
३ विमुक्त जाती (अ) (३)	३	४१	८१				
४ भटक्या जमाती (ब) (३.५)	४	४७					
					९९(४/७/७)		
५ भटक्या जमाती (क) (१.५)	७	९१	५७				
६ भटक्या जमाती (ड) (२)	११	७७					
७ विशेष मागास प्रवर्ग (२)	१५	८७					
८ इतर मागास वर्ग (२९)	५	९	१७	२१	२५	३१	३५
	३९	४५	४९	५५	५९	६५	६९
	७५	७९	८५	८९	९५		
९ खुला (४८)	१	२	६	८	१०	१४	१८
	२०	२२	२४	२६	२८	३०	३२
	३४	३६	३८	४०	४२	४४	४६
	४८	५०	५२	५४	५६	५८	६०
	६२	६४	६६	६८	७०	७२	७४
	७६	७८	८०	८२	८४	८६	८८
	९०	९२	९४	९६	१००		

जावक.

विषय :- महाराष्ट्र विधानमंडळाच्या इतर मागासवर्ग कल्याण समितीने दि. ०५/०७/२०१६ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिका येथे दिलेल्या भेटीच्या वेळी समितीला आश्वासित केलेली माहिती मा.विभागास.

अ.क्र.	पृष्ठ क्र.	माहितीचे स्वरूप	कार्यवाही तपशील
१.	सी-०२ व सी-०३	समिती प्रमुख:-महानगरपालिकेतर्फे इतर मागासवर्गियांना व्यवसायासाठी गाळे किंवा भूखंड देण्यात आले आहेत काय ?	नवी मुंबई महानगरपालिकेने केंद्रीय व्यवसायाचे (नियमित) उपविधी-२०१० मंजूर करून विभाग १८/०३/२०११ अन्वये राज्य शासनाचे मंजूरीसाठी सादर करण्यात आलेले आहेत. सदर उपविधी शासन सरावर प्रलंबित आहेत. उपविधी मंजूर करताना शासनामार्फत आरक्षणाबाबत जी तरतुदी करण्यात येतील त्याप्रमाणे कार्यवाही करण्याची तजवीज महापालिकेमार्फत देण्यात येईल.
		डॉ.पानसेरे : महानगरपालिकेने असे धोरण नाही. नवी मुंबई महानगरपालिका ही बालकांकरीतच निर्माण झालेली आहे. महानगरपालिकेची स्वतःची १ इंच देखील जमीन नाही. सुरुवातीस सिडको आणि एमआयडीसी या दोन संस्था येथे कार्यरत होत्या. त्यानंतर महानगरपालिका अस्तित्वात आली. महानगरपालिकेला तांत्रिक सुविधेसाठी जी जमिनी लागतात त्या एमआयडीसी किंवा सिडकोकडून घ्याव्या लागतात. होकायदेशीरी जागा देण्याबाबत किंवा मालकांचे आरक्षण देण्याबाबत प्रस्ताव या अर्थसंकल्पाबाबत आम्ही मागी आहोत.	
		समिती प्रमुख : आतापर्यंत कुणाला गाळ्यांचे वाटप केलेले आहे काय?	
		डॉ.पानसेरे : नाही. परंतु या प्रयोजनाबाबत असा प्रस्ताव आम्ही सादर करीत आहोत.	
		श्री.किरण मायकर : गाळे किंवा भूखंड वाटपासाठी आरक्षण ठेवावे असे शासनाचे धोरण आहे. त्या धोरणाची अंमलबजावणी नवी मुंबई महानगरपालिकेकडून होत नाही असे दिसते.	
		डॉ.पानसेरे : शासनाच्या अशा योजना किंवा धोरण असेल तर त्याची आम्ही माहिती घेऊ.	
२.	सी-४	इतर मागासवर्गियांसाठी स्वतंत्र आर्थिक तरतुदीमुळे त्यांची बेरोजी आकडेवारी सांगता येणार नाही. जे अर्ज प्राप्त झालेले आहेत. शासनाने इतर मागासवर्गीय किती आहेत, याची माहिती समितीला देण्यात येईल.	सन २०१२-१३ या आर्थिक वर्षात महिला व बालकल्याण, प्रकल्पग्रस्त तसेच केंद्राटी सफाई कामगार, दगड खाण/वांचकाम/रेती/नाका कामगार यांचेकरीता असलेल्या या योजनाकरीता एकूण ४०८० अर्ज प्राप्त झाले होते. त्यापैकी १०२२ लाभार्थी हे इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील होते त्यानुसार इतर मागासवर्गीय ९५% लाभार्थ्यांना योजनेचा लाभ देण्यात आलेला आहे.

नवी मुंबई महानगरपालिका

योजना विभाग

सन २०१२-१३ या आर्थिक वर्षात महिला व बालकल्याण, प्रकल्पग्रस्त तसेच केंद्राटी सफाई कामगार व दगडखाण/वांचकाम/रेती/नाका कामगार यांचेकरीता योजना इत्यादी घटकांतर्गत इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील लाभार्थ्यांना देण्यात आलेल्या योजनांचा तपशील

अ.क्र.	योजनेचे नांव	लाभार्थी संख्या
१.	शिवणे / महत्वाकांक्षी महिलांच्या मुलांना शिष्यवृत्ती देणे.	५१
२.	नवी मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील कायम रोजगार/ व्यवसाय करणाऱ्या महिलांच्या मुलांकरीता शिष्यवृत्तीचे वितरण करणे.	५१
३.	आर्थिक व दुर्बल घटकातील शाळेत जाणाऱ्या इयत्ता १ ली ते महाविद्यालयीन पर्यंतच्या मुलांना शिष्यवृत्तीचे वितरण करणे.	३८
४.	नवी मुंबई क्षेत्रातील दगडखाण/वांचकाम/रेती/नाका कामगारांच्या मुलांना शिष्यवृत्तीचे वितरण करणे.	०१
५.	नवी मुंबई क्षेत्रातील प्रकल्पग्रस्तांच्या कुटुंबातील मुलांना शिष्यवृत्तीचे वितरण करणे	२१२
६	मागास अल्पसंख्यांकेतरांना व केंद्राटी सफाई कामगारांच्या मुलांकरीता शिष्यवृत्तीचे वितरण करणे	२९०
७	सर्वसाधारण गटातील गरजू,मुलींकरीता महिला व मुलींना व्यवसाय प्रशिक्षण देणे.	२७५
८	खुल्या प्रवर्गातील आर्थिक दुर्बल घटक/इतर मागासवर्गीय/मुलगा/ मुलगी/यांकरीता विविध प्रकारचे व्यावसायिक प्रशिक्षण देणे.	१६
	एकूण	१०२२

सहायक आयुक्त
योजना विभाग
नवी मुंबई महानगरपालिका

उप आयुक्त (योजना)
नवी मुंबई महानगरपालिका

टिप्पणी

महाराष्ट्र विधानसभेच्या इतर मागासवर्ग कल्याण समितीने दि.०५/०३/२०१३ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिकेत नेहीच्या बेकेस समिती सदस्यांनी महापालिका क्षेत्रातील गावठाणे आरक्षण देण्याबाबत विचारणा केली असता, मा. आयुक्त यांनी गावठाणे आरक्षण देण्याबाबतचा प्रस्ताव या अर्थाचा त्यावेळी समितीत प्राप्त झाल्याबाबत, तसेच गावे वगळण्याबाबत शासनाच्या आरक्षणाबाबतच्या धोरणा किंवा धोरण असल्याबाबत माहिती देऊन गावे वितरीत करणार असल्याचे आश्वासन समितीस देण्यात आलेले होते.

त्यानुसार गावे वितरीत करणेकरीता आरक्षण देणेबाबत शासनाचे धोरण किंवा योजना [illegible] त्याची प्रत उपलब्ध करून देणेबाबत दि.२९/०५/२०१२ पत्राद्वारे कळविण्यात आलेले होते. मात्र, त्याप्रमाणे शासनाकडून शासन निर्णय/मार्गदर्शन प्राप्त झालेले नाही. नवी मुंबई महानगरपालिकेने इतर महानगरपालिका अथवा शासकीय प्राधिकरणे, मंडळे (मुंबई महानगरपालिका, सिडको, म्हाडा, केंद्रशासनाचा डिफेंट सेलेक्ट विभाग) यांचेकडील गावे विकसनाबाबत धोरण अभ्यासले असता, त्यामध्ये आरक्षणाबाबत एकसुत्रीपणा नसल्याचे आढळून येते. त्यामुळे नवी प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ चे कलम ४५४, ४५५, ४५७(४) नुसार "नवी मुंबई महानगरपालिका (मालमत्ता संपादन, विनियोग आणि व्यवस्थापन) नियमावली" तयार करण्याचे प्रस्तावित आहे व त्यामध्ये शासकीय [illegible] महानगरपालिका तथा प्रांतांचे आरक्षण विहीत करण्यात येते. जर आरक्षण महानगरपालिका क्षेत्रातील [illegible] [illegible] गावे वितरणाच्यावेळी देण्याचे प्रस्तावित आहे.

उप आयुक्त (मालमत्ता)
नवी मुंबई महानगरपालिका

नवी मुंबई महानगरपालिका

मालमत्ता विभाग

(मुंबई प्रांतिक महानगरपालिका अधिनियम १९४९ च्या कलम ७४,७६,७७,७८, ७९, ८०,८१,व त्याच्या कंडीका नुसार कलम४५४,४५५, ४५७ (४) ड, आणि महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम (सन १९४२ चा मुंबई अधिनियम ५९ नुसार) अन्वये तयार केलेले)

नवी मुंबई महानगरपालिका (मालमत्ता संपादन, विनियोग आणि व्यवस्थापन) नियमावली-२०२३

४. विनियोगाच्या प्राधान्य क्रम/आरक्षण

महापालिकेच्या ताब्यातील व्यावसायिक गाळे पुढील व्यक्तींस प्राधान्याने देण्यात येतील.

(१) भाषासंबंधीय व्यक्ती :-

अनुसूचित जाती,अनुसूचित जमाती,भटक्या जाती,भटक्या विमुक्त [illegible] व इतर भाषासंबंधीय इ. आरक्षीत प्रवर्गातील व्यक्तींनी व्यावसायिक गाळ्यांची मागणी केल्यास संबंधित व्यक्तीस जागा भाडेकराराने देता येईल.

(२) विस्थापित व्यक्ती :-

शासकीय अथवा विकास योजना प्रकल्पामुळे त्या व्यक्ती विस्थापित झालेल्या असतील अशा व्यक्तींनी पुनर्वसन योजनेखाली बांधण्यात आलेल्या निवासी अथवा व्यापारीक गाळ्यांची मागणी केल्यास संबंधित जागा भाडेकराराने देता येईल.

(३) अंध अपंग व्यक्ती :-

अपंग व्यक्ती अधिनियम १९९५ मधे नमूद प्रवर्गातील त्यांच्या [illegible] व्यक्तीस अथवा त्यांचे नोंदणीकृत संस्थेस जागा भाडेकराराने प्राधान्याने देण्यात येईल.

(४) माजी सैनिक :-

जे सैनिक संरक्षण विभागातून सेवानिवृत्त झाले आहेत अथवा [illegible] झाल्यामुळे सेवानिवृत्ती घ्यावी लागली आहे व मृत्यूत मरण पावलेल्या सैनिकांचे पत्नी व पती नसल्यास वीर मातेला तसेच जर माजी सैनिकांचे वार्षिक [illegible] वेळोवेळी जाहिर केले त्या मर्यादेपेक्षा अधिक नाही अशा व्यक्तीनी [illegible] मागितली घेतलेल्या निवासी अथवा व्यावसायिक गाळ्यांची अथवा मं.तसेच जागेची मागणी केल्यास अशा व्यक्तींना विशेष प्राधान्य देऊन संबंधित जागा भाडेकराराने देता येईल.

(५) पटकथाकार - परित्यक्ता व निराधार महिला :-

जर महिला परित्यक्ता व पटकथाकार आहेत व त्यांचे कुटुंबाचे एकूण [illegible] उत्पन्न शासन वेळोवेळी जाहिर करेल त्या रकमेपेक्षा अधिक नाही, अशा महिलांसाठी निवासी अथवा व्यावसायिक गाळे प्राधान्याने भाडेकराराने देता येतील.

(६) खेळाडू :-

आंतरराष्ट्रीय स्पर्धामधील वैयक्तिक अथवा सांघिक क्रीडा स्पर्धामध्ये [illegible] प्रतिनिधीत्व करताना प्रथम, द्वितीय अथवा तृतीय स्थान प्राप्त केलेले असावे. वैयक्तिक अथवा सांघिक क्रीडा स्पर्धामध्ये महाराष्ट्रातर्फे प्रतिनिधीत्व करताना राष्ट्रीय [illegible] स्पर्धेत प्रथम, द्वितीय अथवा तृतीय स्थान प्राप्त करणारा किंवा सुवर्ण रौप्य किंवा कांस्य पदक प्राप्त करणारा खेळाडू, वैयक्तिक अथवा सांघिक क्रीडा स्पर्धामध्ये विभागीय संघ अथवा राज्य स्पर्धेत प्रथम, द्वितीय अथवा तृतीय स्थान प्राप्त करणारा किंवा सुवर्ण, रौप्य किंवा कांस्य पदक प्राप्त करणारा खेळाडू.

(७) म.अ.मा.सैनिक :-

महानगरपालिकेने या संदर्भात विशेष केलेल्या पध्दतीद्वारे पात्र ठरलेल्या महानगरपालिकेच्या संस्थांना निवासी सदनिका महानगरपालिका दरपत्रक त्या अटी व शर्ती चा अधीन राहून भाडेकराराने /मालकी हक्काने देता येतील.

(८) त्या त्या वेळच्या जाहिर निविदा प्रक्रियेत समाविष्ट असलेल्या व्यावसायिक [illegible] / निवासीच्या ५०% जागा/ निवासी दर नमूद १ ते ६ प्राधान्य वर्गासाठी (भरता येणार [illegible] आरक्षीत असतील व त्या आरक्षीत जागा / निवासीच्या [illegible] प्रमाणे

प्रमाणेच्या प्रमाण इतकेही आरक्षीत असेल. (निवासी गाळ्यांच्या बाबतीत दरवर्षी दि. १ एप्रिल रोजी उपलब्ध निवासी असलेले गाळ्यांच्या ५०% इतके गाळे विस्थापित कुटुंबाकरीता राखीव असतील व उर्वरीत गाळे प्रतीक्षायादी नुसार महानगरपालिकेच्या सेवकांना वितरीत करता येतील.)

राज्यातील विविध महानगरपालिका अथवा शासकीय प्राधिकरण, मंडळे (विदर्भ, कोकण, मंडळ/शासन-म-इस्टेट मॅनेजमेंट विभाग) यांच्यकडील निवासीमधील वाणिज्य गाळे/जागा वाटपासाठी प्रवर्ग निहाय आरक्षणाबाबत एकसूत्रिपणा आणून येत नाही. त्यामुळे शासकीय सेवेमध्ये दाखल होण्यासाठी निश्चित केलेले सामाजिक आरक्षण (उभे आरक्षण) व विशेष आरक्षण (समांतर आरक्षण) यांचेत तरतुदीनुसार नवी मुंबई महानगरपालिका गाळ्यांच्या व्यावसायिक गाळे वितरणामध्ये पूर्वीप्रमाणे सेवेत असणाऱ्या व्यक्तींना प्रवर्ग निहाय व त्यांच्याप्रमाणेच टक्केवारी वर्गात प्राधान्य आहेत.

अ.क्र.	प्रवर्ग		टक्केवारी
१	अनुसूचित जाती	..	१३ टक्के
२	अनुसूचित जमाती	..	७ टक्के
३	विमुक्त जाती (अ)	..	३ टक्के
४	भटक्या जमाती (ब)	..	२.५ टक्के
५	भटक्या जमाती (क)	..	३.५ टक्के
६	भटक्या जमाती (ड)	..	२ टक्के
७	विशेष मागास प्रवर्ग	..	३ टक्के
८	इतर मागास वर्ग	..	१९ टक्के

वर नमूद केलेल्या आरक्षणाव्यतिरिक्त लागू असलेले विशेष आरक्षण (समांतर आरक्षण) खालीलप्रमाणे राहील.

अ.क्र.	प्रवर्ग		टक्केवारी
१	माजी सैनिक	..	१५ टक्के
२	प्रकल्पग्रस्त/भूकंपग्रस्त	..	५ टक्के
३	अपंग	..	३ टक्के
४	महिला (पटकथाकार व निराधार परित्यक्ता महिला)	..	३० टक्के
५	खेळाडू	..	५ टक्के

वरील आरक्षण हे सामाजिक आरक्षणाअंतर्गत आरक्षण असल्याने त्याचा सामाजिक आरक्षणामध्ये स्वतंत्र म्हणून गणण्यात येणार नाही. तसेच आरक्षित गटासाठी अर्ज प्राप्त न झाल्यास संबंधित निवासी खुल्या प्रवर्गात समाविष्ट करून वितरीत करण्यात येतील. सदर बाब फक्त व्यावसायिक गाळे वितरणासाठी लागू राहील.

---------- (४ ते ५) ----------

नवी मुंबई महानगरपालिका

प्रभाग समिती महापालिकेने सामासगर्गीत घटकांवर केलेल्या तरतुदी बाबत

रु.लाखात

सामासगर्गीत घटकांकरीता तरतुद	सन-२०१३-१३	सन-२०१३-१४
	710.05	742.02

Sr. Accounts Officer (Class 1)
Navi Mumbai Municipal Corporation

नवी मुंबई महानगरपालिका

अंदाजपत्रक सन २०१३-१४ करीता

महिला-बाल कल्याण/सामासगर्गीत निधीकरीता करावयाची तरतुद

शासन परिपत्रक जीएसडी १०५६/१०५/एम्युएन-२, दिनांक १७ फेब्रुवारी १९५६

शासन निर्णय क्रमांक: जीएसडी २०१३/१२५८/वि-१४ दिनांक ३१ जुलै २०१३

पाणी पुरवठा, मलनिस्सारण अस्थापनेवर खर्च		1173.89
प्रशासकीय खर्च (वेतन भत्ते, मनासवीत व इमारत)		29687.64
अंशदान गैर	15850.75	
वसतीत अंशदान कार्यक्रम	509.97	
मानधन	820.00	
मल व्यवस्थापन		17220.72
विद्युत पंपाचे अनुदान		10311.20
पोषण आहाराचे अनुदान		12055.01
पाणी पिण्याच्या पुरवठ्यावर खर्च		3509.00
विंधनविहीर दुरुस्ती		8206.13
अभिमानाचे धन		25832.13
विजेचे बिल		1248.65
उकळते संशोधन व अस्थापना		322.00
क्रीडासामुग्री		6705.00
पशु चिकित्सा		1207.65
सार्वजनिक शौचालये		261.10
औषधोपचार		725.00
आपत्कालीन व्यवस्थापन व नियंत्रण कक्ष		45.00
मुख्य प्राथमिकता		272.00
रुग्णांचे विलगीकरण व प्रतिबंधक लसी		200.00
[illegible]		675.30
[illegible] नियंत्रण		1260.55
सार्वजनिक रुग्णालये		955.98
[illegible]		4470.00
		5000.00
एकूण		131335.25
महसूली उत्पन्न	159252.07	
पांचवीत खर्च	131335.25	
निव्वळ महसूली उत्पन्न		27917.42
निव्वळ महसूली उत्पन्नाच्या ५% रक्कम तरतुद		1395.87
महासभेने मंजूर केलेली तरतुद		2607.43

Sr. Accounts Officer (Class 1)
Navi Mumbai Municipal Corporation

इतर मागासवर्ग कल्याण समितीच्या दिनांक ०५ फेब्रुवारी २०१३ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिका येथे झालेल्या [illegible] बैठकीत लिपीक/कर निरीक्षक या संवर्गातील ०६ कर्मचा-यांचे तक्रार पत्र [illegible] कल्याण समितीच्या [illegible]

त्यानुसार आस्थापनेवर परीक्षेत लिपीक/कर निरीक्षक या संवर्गात कार्यरत असलेले श्री.प्रकाश नागरीत, श्री.राजू मगरे, श्री.अर्जुन वे, श्रीम.ज्योती वाघमारे, श्रीम.सुरेखा वाडे, श्रीम.सपना पुजारी यांनी दि.०५ फेब्रुवारी २०१३ रोजी इतरांच्या इतर मागासवर्ग कल्याण समितीच्या बैठकीत एक तक्रार पत्र निवेदन सादर केलेले आहे.

प्रस्तुत निवेदनात उक्त नमूद कर्मचा-यांनी हे महानगरपालिकेत सन १९९४ पासून कार्यरत असून दुय्यम लेखापाल व सहायक लेखापाल हे पद असले तरी हे लिपीकवर्गात समाविष्ट होते असे नमूद केले आहे. तसेच सातत्याने या लिपीक संवर्गातील कर्मचा-यांना (एकूण १६ कर्मचा-यांना) सन २००२ पासून वरिष्ठ लिपीक/कर निरीक्षक या पदाचा कार्यभार देण्यात आला होता. तदनंतर दि.०५/१२/२००६ च्या आदेशान्वये सातत्याने एकूण ५१ कर्मचा-यांना वरिष्ठ लिपीक/कर निरीक्षक या संवर्गात पदोन्नती दिलेली आहे. तथापि दि.३१/०८/२००९ च्या आदेशान्वये उक्त ०६ कर्मचा-यांना एकूण सहा १२ कर्मचा-यांना पूर्वलक्षी प्रभावाने (सन २००२ पासून) पदोन्नती दिलेली आहे. या विभागात अनुसूचित जाती ६ कर्मचा-यांची मागील १९९४ पासूनची सेवा लक्षात घेऊन व.लि./क.नि. या पदाचा १२/१२/२००२ पासून प्रभारी कार्यभार सोपविल्याबाबत दिनांकापासून पूर्वलक्षी प्रभावाने पदोन्नती देऊन पुढील संपूर्ण अधिक्षक/वसुली अधिक्षकी या पदोन्नतीसाठी विचार करण्यात आली उक्त ०६ कर्मचा-यांनी विनंती केली आहे.

तरी अनुषंगाने सदर प्रकरणाबाबाची वस्तुस्थिती खालीलप्रमाणे आहे.

नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या आस्थापनेवरील लिपीक संवर्गीय कर्मचा-यांना सन २००६ मध्ये जेष्ठतेनुसार प्रमाणिक्रम पदोन्नती देणेबाबत प्रस्तावित करण्यात आले होते. तथापि पदोन्नती समितीच्या बैठकीत समितीने त्यावेळी कर्मचा-यांना पदोन्नती न देता वरिष्ठ लिपीक/कर निरीक्षक पदाचा कार्यभार सोपविणेबाबत निर्णय घेतला. त्याअनुषंगाने वरिष्ठ लिपीक/कर निरीक्षक पदाच्या पदोन्नती मा.खालील लिपीक संवर्गातील कर्मचारी व पदोन्नती मा.खालील संवर्गातील नसलेले दुरध्वनी चालक व समय लेखक या संवर्गातील एकूण ०६ कर्मचारी अशा एकूण १२ कर्मचा-यांना वरिष्ठ लिपीक/कर निरीक्षक या पदाचा कार्यभार सोपविण्यात आला होता.

तदनंतर दि.०५/१२/२००६ च्या आदेशान्वये कार्यभार सोपविण्यात आलेल्या लिपीक संवर्गीय कर्मचारी व दुरध्वनी चालक व समय लेखक मा.खालील एकूण ५१ कर्मचा-यांना वरिष्ठ लिपीक/कर निरीक्षक या संवर्गात पदोन्नती दिलेली आहे.

त्याअर्थी दुरध्वनी चालक व समय लेखक हे दोन्ही संवर्ग तांत्रिक स्वरूपाचे आहेत. तसेच सदर संवर्गाचा समावेश लिपीक संवर्गाच्या जेष्ठता यादीत नाही. सदर संवर्गाची वेतनश्रेणी देखील लिपीक संवर्गातील उपलब्ध कर्मचा-यांपेक्षा अधिक आहे. तसेच दुरध्वनी चालक व समय लेखक या संवर्गातील कर्मचा-यांना वरिष्ठ लिपीक/कर निरीक्षक या संवर्गात पदोन्नती दिल्यामुळे लिपीक संवर्गातील कर्मचा-यांनी सेवा स्वरूपात सादर केलेली आहे.

उक्त बाबीचा विचार करता लिपीक संवर्गातील कर्मचा-यांची जेष्ठता अबाधित राखण्यासाठी डिसेंबर २००६ च्या मा. महासभेच्या मंजूर ठराव क्र. ९३६, दि.२१/०८/२००९ अन्वये सन २००२ मध्ये कार्यभार सोपविण्यात आलेल्या १६ कर्मचा-यांची पदोन्नती मा.खालील लिपीक संवर्गीय कर्मचा-यांना कार्यभार सिकलल्याच्या दिनांकापासून म्हणजेच दि.१२/१२/२००२ पासून पूर्वलक्षी प्रभावाने पदोन्नती देण्यात आली आहे.

तथापि उक्त ०६ कर्मचा-यांना पूर्वलक्षी प्रभावाने पदोन्नती दिल्यास लिपीक संवर्गातील कर्मचा-यांकडून सादरचे प्रकरण न्यायालयात लागवणी शक्यता नाकारता येत नाही.

तरी सदरची वस्तुस्थिती माहितीस्तव सादर.

उप आयुक्त(मुख्यालय)
नवी मुंबई महानगरपालिका

अ.क्र.	पृष्ठ क्र.	माहितीचे स्वरूप	माहितीचा तपशील
३.	सी-२	महापालिकेने इतर मागासवर्ग तसेच प्रवर्गातील लोकांसाठी व्यवसाय योजना सुरु केल्या आहेत काय? व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण केंद्र सुरु आहेत काय? महिला आणि इतर मागासवर्ग प्रवर्गातील लोकांसाठी महानगरपालिकेचे व्यवसाय प्रशिक्षण केंद्र सुरु करणे गरजेचे आहे काय?	व्यवसाय प्रशिक्षण केंद्र/ औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था करण्याचे प्रस्तावित आहे. महानगरपालिकेमार्फत विविध व्यवसायाचे प्रशिक्षण देण्यात येते. त्यामध्ये २४ प्रकारच्या व्यवसाय प्रशिक्षणांचा समावेश आहे. उदा. ब्युटिपार्लर, फॅशन डिझायनिंग, शिवणकाम, संगणक संबंधीचे विविध अभ्यासक्रम, नमुनेगोंग इत्यादी प्रकारचे व्यवसाय प्रशिक्षण महिलांना देण्यात येते.
४.	सी-२	महिला सक्षमीकरण केंद्र	सर्व प्रवर्गातील लाभार्थ्यांना व्यवसाय प्रशिक्षण देण्याकरीता महिला सक्षमीकरण केंद्र उभारण्याचा मानस आहे. त्याकरीता निधीबाबत, भूखंडाची मागणी वेळोवेळी करण्यात आलेली असून याकरीता महिला व बालकल्याण समिती अंतर्गत रु. ५००.०० लाख तसेच मागासवर्गीय घटक अंतर्गत रु. २००.०० लाख इतकी तरतूद करण्यात आलेली आहे. जसजसे निधीबाबत भूखंड उपलब्ध होतील, त्यानुसार महिला सक्षमीकरण केंद्राचे बांधकाम प्रस्तावित करण्यात येईल.

उप आयुक्त (मुख्यालय)
नवी मुंबई महानगरपालिका

विधानमंडळाच्या इतर मागासवर्ग कल्याण समितीचे दिनांक ०५ फेब्रुवारी २०१३ रोजी नवी मुंबई महानगर पालिकेस भेट देऊन विविध विषयांवर चर्चा करण्याकरीता बैठक घेतली.

सदरच्या बैठकीचे इतिवृत्ताचे अवलोकन केले असता या इतिवृत्तामधील पृष्ठ क्र. C-३ हे 'etc'अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्र या विषयाशी संबंधित आहे.

सपरचना इतिवृत्तामधील पृष्ठ क्र. C-३ ची माहिती या पत्रासोबत जोडण्यात आलेली असून सोबतच्या माहितीकरीता व पुढील कार्यवाहीकरीता सविनय सादर.

आपली विश्वासू,

संचालक
डॉ. अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्र, रुग्णालय
नवी मुंबई महानगर पालिका

-३८५-

[illegible] क्र. ११. (एप्रिल २०१३)

आयुक्तांचे दिनांक २१/०४/२०१३ चे पत्र क्र. नमुंमपा/'etc'अशिप्रसेकें/६०/२०१३:-

विषय: नवी मुंबई महानगरपालिकेचे 'etc'अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्रांतर्गत अपंग मुले व व्यक्तींकरीता विविध अपंग योजना राबविणे

** मुंबई पालिका महानगरपालिका अधिनियम, १९४९ च्या कलम ६६ चा अधिन राहून वैधानिक जबाबदारी विचारात घेता, नवी मुंबई महानगरपालिकांतर्गत सन २००७ मध्ये कर्णबधिर विभाग व सन २००६ मध्ये 'etc'अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्रामध्ये ('etc'Education, Training & Service Center for PWDAs) मुक बधिर कर्णबधिर, विभागाबरोबरच मतिमंद, अध्ययन अक्षम, बहुअपंगत्व, स्वमग्न, समेकित शिक्षण, समावेशित शिक्षण व गृह प्रशिक्षण इत्यादी-विभाग कार्यान्वित करण्यात आले आहे. दर्जात्मक शिक्षण व प्रशिक्षणामुळे अल्पावधीतच 'etc'केंद्राचे नाव लौकिक झाले असून दिवसेदिवस 'etc'केंद्रामध्ये प्रवेश घेणाऱ्या दिव्यांग मुलांच्या संख्येत वाढ होत आहे. त्याचबरोबर उपचारासाठीची प्रतिक्षा यादीही शेकडो अपंग विद्यार्थ्यांच्या संख्येने वाढत चालली आहे. सद्यस्थितीत या केंद्राच्या विविध विभागांमध्ये विविध अपंग प्रवर्गातील विद्यार्थी शिक्षण व प्रशिक्षण घेत आहेत. सन वर्षे ० ते १८ वयोगटातील अपंग मुलांना शिक्षण, प्रशिक्षण देण्याबरोबरच पालकांमार्फत प्रौढ अपंगांकरीता विविध योजना कार्यान्वित करणे. शिक्षणासाठी विविध योजना तसेच मानसोपचार अपंग यांचे प्रमाण सेवाणे, अपंगत्वाचे निदान व समस्यांबाबत जागृकता निर्माण करणे याचर उपाययोजना राबविणे इ. कार्य केंद्र प्रभावीपणे करीत आहे. त्यामुळे अपंग व्यक्तींना समाजाच्या मुख्य प्रवाहात सामील करणे तसेच शिक्षण, व्यावसायिक प्रशिक्षण आणि पुनर्वसन इत्यादी सेवा प्रदान करता येणे शक्य होत आहे. नवीमुंबईच्या 'etc'केंद्राची स्थापना झाल्यापासून आजपर्यंत या केंद्रामुळे अनेक अपंग विद्यार्थी व व्यक्तींना विविध सुविधांचा लाभ झालेला आहे. या केंद्रामार्फत नवीमुंबईतील अधिकाधिक गरजू अपंग व्यक्ती व विद्यार्थ्यांना लाभ मिळण्यासाठी अपंग व्यक्ती व विद्यार्थ्यांकरीता नवी मुंबई महानगर पालिकेच्या 'etc'अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्रामार्फत अंमलबजावणीत असलेल्या विविध योजना कायमस्वरुपी राबविण्यास धोरणात्मक मान्यता मिळण्याकरीता मा. महासभेस प्रस्तावित करण्यात येत आहेत.

1) कर्णबधिरांना Cochlear Implant सर्जरीसाठीचा आर्थिक सहाय्य योजना

कर्णबधिरत्व / कर्णदोष हे भावनांसाठीसाठी व वाचा विकासासाठी अत्यंत अडचणीचे ठरते. भाषा व वाचा विकासासाठी बुद्धीमत्तेचेच निरोगी कर्णेंद्रियांची गरज असते. जन्मत: कर्णबधिर असलेली मुले सामुदायिक वातावरणातील तसेच बोलण्याचा आवाज ऐकू न आल्यामुळे बोलू शकत नाहीत. त्यामुळे त्यांचे शारीरिक, मानसिक, भावनिक नुकसान होते. सुदैवाने बौध्य दिव्यांग मुलांचे जन्मानंतर लगेच शास्त्र शिबिराचा उपयोग निदान करून त्यांच्यावर Cochlear Implant सारखी शस्त्रक्रिया केल्यास आणि त्यानंतर ऐकण्या - बोलण्याचे प्रशिक्षण दिल्यास कर्णबधिर मुले इतर मुलांसारखेच शालेय शिक्षण घेऊ शकतात. वर्गसमान्य ऐकू [illegible] मुलांसारखे बोलण्याचा प्रयत्न करू शकतात. श्रवणदोष हा जन्मजात [illegible] कर्णबधिरत्व आलेल्या मुलांना सौम्य ते अतितीव्र प्रमाणात

...जातीची असते. त्यामुळे केवळ श्रवणयंत्राचा वापर पुरेसा ठरत नाही. अशावेळी Cochlear ...शस्त्रक्रिया करणास त्यांना सर्वप्रकारच्या इतर मूलभूत ऐकू येतू शकते. Cochlear Implant हे ...कान अवयवांच्या आजारणामाळे ऐकण्यूक्षम पोकळीपर्यंत पोहचले जातात. बाहेरच्या आवाजाचे ...विद्युत सिग्नलमाये रूपांतर करून श्रेणरी नसेपर्यंत आवाज पोहचविले जातात. त्यामोगे ...कर्णबधिर मूले/ व्यक्ती सर्वसामान्यांप्रमाणे ऐकू शकतात. श्रवण, वाचा व विशेष प्रशिक्षणाद्वारे मुलांचा भाषा - वाचा विकास अधिक सोपा होतो. सदरची शस्त्रक्रिया करताना कर्णबधिरत्वाबाबाच्या योग्य ...या वाचाच्या वयाच्या शस्त्रक्रिया होत असते. शस्त्रक्रियेसाठी एका खर्चास सद्यस्थितीत किमान ५ ते १० लाख रुपये खर्च प्रतिरोपित यंत्रासह वाह्यरोपित औषधोपचार, थेरपि, प्रशिक्षण व इतर ...आवश्यकतेनुसार आणखी खर्च करावा लागत असतो. ही शस्त्रक्रिया आर्थिक असल्यामुळे ...कर्णबधिर पालकांना ही सुविधा मिळत नाही. त्यामुळे बधित मुलाचे ऐकणे व त्याचा भाषा-वाचा विकास, शैक्षणिक प्रगती खुंटते व पर्यायाने सामाजिक, मानसिक व आर्थिक पुर्नवसन योग्य प्रकारे होत नाही.

वरील बाबींचा विचार करता 'कर्णबधिरांसाठी Cochlear Implant सर्जरीसाठी आर्थिक सहाय्य' देण्याकरीत प्रत्येक पात्र अर्जदारास १ लाख रुपये याप्रमाणे नमुन्याप्रमाणे क्षेत्रातील कर्णबधिर मूले व व्यक्तीना (लाभाच्या तत्वात कर्णबधिर मुलास प्राधान्य देऊन) आर्थिक सहाय्य याणेकरीता 'कर्णबधिरांसाठी Cochlear Implant सर्जरीसाठी आर्थिक सहाय्य' ही अपंग योजना राबविण्याचे मा. महासभेस प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

Cochlear Implant सर्जरीसाठी आर्थिक सहाय्य या योजनेचे अटी व शर्ती

१. अर्जदार/ कर्णबधिर पाल्याचे पालक हे मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रात वास्तव्य करीत असलेबाबत अर्जदाराने पाणी बील, वीजबील, मालमत्ता कर पावती, वास्तव्याचा करारनामा, रेशनकार्ड पुराव्या म्हणून सादर करावा लागेल.

२. अर्जदाराने / कर्णबधिर पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचे आधार कार्ड/ पावतीची छायाप्रत ही सांक्षाकित करून अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

३. अर्जदाराने / कर्णबधिर पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचे प्रमाणपत्र व इतर कागदपत्रे सांक्षाकित करून अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

४. अर्जदाराने / कर्णबधिर पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचे जन्माचा दाखला अथवा वयाचा पुरावा अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

५. वय हॉस्पिटलमार्फत Cochlear Implant शस्त्रक्रिया करण्यात येणार आहे त्या हॉस्पिटलचा ऐपतीचे प्रमाणपत्र सोबत जोडणे आवश्यक आहे

६. अर्जदाराने / कर्णबधिर पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचा फोटो (अपंगत्व दिसेल असा) अर्जावर दिलेल्या ठिकाणी लावणे अनिवार्य आहे.

७. एका वर्षात एका कुटुंबातील एकाच पात्र अर्जदारास सदर योजनेचा लाभ मिळेल.

८. सदर आर्थिक वर्षामध्ये योजनेचा लाभ मिळविण्याकरीता अर्जदारास इतर कोणत्याही आस्थापना, निमशासकीय तसेच नमुनामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या अपंग योजनेचा लाभ घेतला नाही किंवा घेणार नाही याबाबतचे रुपाने रु. १०० च्या बोंड पेपरवर नोटरी सहीत हमीपत्र लिहून देणे बंधनकारक आहे.

९. पात्र अर्जदारास वरीलप्रमाणे योजनेअंतर्गत संपूर्ण हप्त्यापोटीत आर्थिक सहाय्य एकमत्र मिळू शकेल.

...सांक्षाकित प्रथम वेळेपासून प्रथम प्राधान्य या तत्वावर परंतु संपूर्ण अर्ज व कागदपत्रांची ...पूर्तता केल्यास तारे पात्र अर्जदारास लाभ देण्यात येईल.

...वरील पात्र अर्जदारासंबंधित खोटे कागदपत्र सादरपात आले असे निदर्शनास आल्यास पात्र अर्ज अपात्र करण्याचे किंवा लाभाच्यावर कार्यवाही करण्याचे सर्व अधिकार मा. आयुक्त, मनपा यांना राहतील.

२) अपंगांना स्वयंरोजगारकरिता आर्थिक सहाय्य योजना

अनेक अपंग व्यक्ती स्वयंरोजगार अपंगत्वामुळे अथवा विपरीत परिस्थितीमुळे स्वतःचे शिक्षण पूर्ण करू शकत नाही किंवा शारिरीक मर्यादेमुळे नोकरी करू शकत नाही तसेच अपंगांकरिता उपलब्ध असलेल्या योजनांची माहिती अपुरी आहे. अशावेळी त्यांच्या लघुउद्योग सुरु करून अपंग व्यक्ती स्वतःचा व कुटुंबाचा उदरनिर्वाह करू शकतात. परंतु आर्थिक परिस्थिती बिकट असल्यामुळे किंवा विविध कारणांमुळे त्यांना भांडवल उभे करणे अशक्य असते. वास्तवशास्त्र अशा अपंग व्यक्तींना स्वयंरोजगारकरीता प्रति पात्र अर्जदारास रक्कम रुपये ४०,०००/- (अक्षरी चाळीस हजार रुपये मात्र) आर्थिक सहाय्य 'अपंगांना स्वयंरोजगारकरीता आर्थिक सहाय्य योजना' या योजनेअंतर्गत देण्याचे व ...याबाबतचे मा. महासभेस प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

अपंगांना स्वयंरोजगारकरीता आर्थिक सहाय्य या योजनेचे अटी व शर्ती

१. अर्जदार हा मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रात वास्तव्य करीत असलेबाबत अर्जदाराने पाणी बील, वीजबील, मालमत्ता कर पावती, वास्तव्याचा करारनामा, रेशनकार्ड पुराव्या म्हणून सादर करावा लागेल.

२. अर्जदाराने आधार कार्ड/ पावतीची छायाप्रत ही सांक्षाकित करून अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

३. अर्जदाराने आपले अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र व इतर कागदपत्रे सांक्षाकित करून अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

४. अर्जदाराने जन्माचा दाखला अथवा वयाचा पुरावा अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

५. अर्जदाराने आपला फोटो (अपंगत्व दिसेल असा) अर्जावर दिलेल्या ठिकाणी लावणे अनिवार्य आहे.

६. स्वयंरोजगारासाठीचा आर्थिक सहाय्य मिळण्याकरीता अर्जदाराचे वय १८ वर्षापेक्षा कमी व ४५ वर्षापेक्षा जास्त असू नये.

७. महामंडळाकडे, तसे संस्थाकडून देण्यात येणाऱ्या उपकरणाचा दाखला या अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

८. अर्जदाराने सुरु करण्यात येणाऱ्या लघुउद्योगाचे संपूर्ण प्रस्ताव मेडीकलकडून देण्यात येणाऱ्या नमुन्यामध्ये सादर करणे आवश्यकारक आहे. सुरु करण्यात येणाऱ्या लघुउद्योगाकरीता प्राप्त होणारे पुढील ०३ वर्षाचे अंदाजपत्रक सादर करणे आवश्यक आहे.

९. सदरील प्राप्त झालेले आर्थिक सहाय्य हे केवळ सादर करण्यात येणाऱ्या लघुउद्योगाकरीताच वापरण्यात येईल असे रुपये रु. १०० च्या बोंड पेपरवर नोटरी सहीत हमीपत्र देणे बंधनकारक आहे.

१०. स्वयंरोजगार सुरु करण्याकरीता मनपा मुंबई महानगर पालिकेच्या 'etc' विभागामार्फत लाभार्थीस कोणताही प्रकारचा भुखंड उपलब्ध करून देण्यात येणार नाही.

[illegible] आर्थिक वर्षामधील योजनेचा लाभ मिळविण्याकरीता अर्जदारास इतर योगदाही [illegible], निवासासाठीच तसेच नमुनेसाठीच राखविण्यात येणाऱ्या अपंग योजनेचा लाभ घेता नाही किंवा देणार नाही याबाबतचे रुपये रु. १०० च्या बॉंड पेपरवर नोटरी सहित हमीपत्र लिहून देणे बंधनकारक आहे.

१२. पात्र अर्जदारास उपरोक्त योजनेअंतर्गत संपूर्ण हयातीत आर्थिक सहाय्य एकदाच मिळू शकेल.

१३. या योजनेकरीता प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर परंतु संपूर्ण अर्ज व कागदपत्रांची पूर्तता पूर्ता येताच तो पात्र अर्जदारास लाभ देण्यात येईल.

१४. एखादा पात्र अर्जदाराशिवाय खोटे कागदपत्र जोडण्यात आले असे निदर्शनास आल्यास पात्र अर्ज अपात्र करण्याचे किंवा लाभाच्यावर कार्यवाही करण्याचे सर्व अधिकार मा. आयुक्त, नमुनेघर यांना राहतील.

३) प्रौढ अपंगांना मासिक आर्थिक सहाय्य योजना

सध्यातील प्रत्येक व्यक्ती संपूर्ण: स्वावलंबी असावी ही मूलभूत संकल्पना आहे. परंतु नैसर्गिकरीत्या काहीना काहीना मर्यादा किंवा अपंगत्व तसेच एक विशिष्ट मर्यादेपलिकडे न येणारे स्थापनेमध्ये यामुळे जिवनेक अपंग व्यक्तींना समाजामध्ये परावलंबी आयुष्य जगावे लागते. मुख्यत्वे बौद्धिकदृष्ट्या अपंगत्व असणारे किंवा बहुअपंगत्व असणाऱ्या व्यक्ती नैसर्गिक मर्यादांमुळे अथवा प्रशासकीय स्वातंत्र्य परिणामी पालनिर्णयाकरिता अधिकार असमर्थ ठरतात. अशा बहुतांश अपंग व्यक्ती नोकरी अथवा स्वयंरोजगार करू शकत नाहीत. स्वतःच्या दैनंदिन गरजा भागविण्याकरीता तसेच वैद्यकीय उपचारांसाठी आर्थिक सहाय्याची गरज भासते. या सर्वांचा विचार करता अशा १८ वर्षांवरील अपंग व्यक्तींना प्रतिमाह रुपये १५००/- (अक्षरी एक हजार पाचशे रुपये मात्र) आर्थिक सहाय्य 'प्रौढ अपंगांना मासिक आर्थिक सहाय्य योजना' या योजनांतर्गत देण्याकरीता व राखविण्यासाठी मा. महासभेस प्रस्तावित करण्यात येत आहे. त्याचप्रमाणे केवळ याच योजनांतर्गत जरी पात्र अर्जदाराचा अर्ज उशीरा प्राप्त झाला तरीही अपंग अर्जदारास अधिकाधिक लाभ देण्याच्या दृष्टीकोनातून संपूर्ण आर्थिक वर्ष महाराष्ट्र शासनाचे परिपत्रकानुसार पूर्ण कालावधीचा लाभ देण्याचे प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

प्रौढ अपंगांना मासिक आर्थिक सहाय्य या योजनेचे अटी व शर्ती

१. अर्जदार हा मूळचा मुंबई महानगर पालिका हद्दीमध्ये कायमचा रहिवासी असलेबाबत अर्जदाराने पाणी बिल, वीजबील, मालमत्ता कर पावती, बाबाच्याचा करारनामा, रेशनकार्ड यापैकी कोणत्या एकाचा समावेश करावा लागेल.

२. अर्जदाराने आधार कार्ड/ पासपोर्टची छायांकित प्रत ही साक्षांकित करून अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

३. अर्जदाराने आपले अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र व इतर शासकीय कागदपत्रे साक्षांकित करून अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

४. अर्जदाराने अलीकडचा काढलेला अथवा जुनाच पुराणा फोटो अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

५. अर्जदाराने आपला फोटो (अपंगत्व दिसेल असा) अर्जावर चिकटवलेला चिकटवणे लावणे अनिवार्य आहे.

६. लाभार्थीचा, [illegible] देण्यात येणाऱ्या उत्पन्नाचा पुरावा या अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

[illegible] आर्थिक वर्षामधील योजनेचा लाभ मिळविण्याकरीता अर्जदारास इतर योगदाही [illegible], निवासासाठीच तसेच नमुनेसाठीच राखविण्यात येणाऱ्या अपंग योजनेचा लाभ घेता नाही किंवा देणार नाही याबाबतचे रुपये रु. १०० च्या बॉंड पेपरवर नोटरी सहित हमीपत्र लिहून देणे बंधनकारक आहे.

८. अर्जदार योजनेची अथवा लाभाचा उपयोग करत नसल्याचे रुपये रु. १००/- च्या बॉंड पेपरवर हमीपत्र लिहून देणे आवश्यक आहे.

९. अर्जदाराचे वय १८ वर्षांपेक्षा जास्त असू नये.

१०. पात्र अर्जदारास उपरोक्त योजनेअंतर्गत संपूर्ण हयातीत आर्थिक सहाय्य दोन वर्षांपेक्षा जास्त वर्ष मिळू शकणार नाही.

११. या योजनेकरीता प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर परंतु संपूर्ण अर्ज व कागदपत्रांची पूर्तता पूर्ता येताच तो पात्र अर्जदारास लाभ देण्यात येईल.

१२. एखादा पात्र अर्जदाराशिवाय खोटे कागदपत्र जोडण्यात आले असे निदर्शनास आल्यास पात्र अर्ज अपात्र करण्याचे किंवा लाभाच्यावर कार्यवाही करण्याचे सर्व अधिकार मा. आयुक्त, नमुनेघर यांना राहतील.

४) अपंग विद्यार्थ्यांच्या पालकांकरिता शिक्षण / प्रशिक्षण योजना

नमुनेघरचे 'etc' अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सेवेसुविधा केंद्रात तसेच विशेष तथा सामान्य शाळांमध्ये विशेष विद्यार्थ्यांना अध्यापनाच्या शिकविताना विशेष पद्धतीचा अवलंब करावा लागतो. अशा विशेष पद्धतीचा अवलंब विद्यार्थ्यांच्या शिक्षणापलीकडे दैनंदिन व्यवहारातही केल्यावरच त्यांचा विकास होऊ शकतो. अपंग मुलांच्या संपूर्ण पुनर्वसनाकरिता पालक, विशेष शिक्षक, थेरपिस्ट (विशेष तज्ज्ञ), समाज या सर्वांचाच सहभाग असावा लागतो. त्यातूनही विशेष मुलांच्या शिक्षणामध्ये पालकांची भूमिका सर्वात महत्वाची असते. पालकांनी आपल्या विशेष पाल्याच्या समस्या समजून घेणे, त्यांच्या गरजा लक्षात घेणे व सतत शिक्षणाचे अभ्यासपूर्वक निरीक्षण करून या विशेष पद्धती आत्मसात करणे आणि आपल्या पाल्याच्या दैनंदिन व्यवहारात त्याचा उपयोग करणे महत्वपूर्ण असते. या हेतूने शिक्षकांनी सुचवून दिलेल्या वेळेत पालकांनी सभा व इतर कार्यक्रमाने विविध शिक्षण व प्रशिक्षणाच्या उपक्रमांना, कार्यशाळांना उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. अपंग क्षेत्रात काम करणाऱ्या मान्यताप्राप्त शाळा, संस्था, राष्ट्रीय संस्थांचे अपंग मुलांचे शिक्षण व पुनर्वसन यावर आधारित प्रशिक्षण अभ्यासित केलेला विविध कार्यशाळांचे विशेष मुलांच्या पालकांनी उपस्थित राहून ज्ञान ग्रहण करणे आवश्यक असते. या सर्व प्रशिक्षणाच्या उपयोग विशेष मुलांच्या सर्वांगीण विकास होण्याकरीता होतो. परंतु बहुतांश पालकांना या प्रशिक्षणाच्या सर्व घटकात नाही त्यामुळे ते प्रशिक्षण घेण्याबाबत टाळाटाळ करतात तसेच घरचाच पालक हे अत्यंत ताणात असून ते दैनंदिन रोजंदारीवर काम करणारे असतात. त्यामुळे जर सर्व शिक्षणास ते उपस्थित राहीले तर त्यांचे पैसाचे उत्पन्नात घट होते. बाजारभावाप्रमाणे पालक सर्व शिक्षणास येत नाही. पालकांनी जर कमी अधिक प्रमाणात प्रशिक्षण घेतले नाहीतर अपंग पाल्याचे शैक्षणिक संगोपन ते योग्य प्रकारे करू शकत नाहीत. कारण विशेष विद्यार्थ्यास कोणत्याही क्षमतेत किंवा केंद्रात प्रशिक्षणासाठी दिवसातून आरतीत जास्त ५ तासाकरीता किंवा आठवड्यात दिवसातून २ वार/ आठवड्यातून २ वार/ काही वेळातर आठवड्यातून १ तासाकरीता प्रशिक्षणाचा लाभ मिळू शकतो. उर्वरित संपूर्ण वेळ त्यांना आपल्या पालकांबरोबर व्यतित करावा असतो. त्यामुळे [illegible] मुलांना कालांतरे खार मोठ्या प्रमाणात नुकसान होते. परंतु सर्व

...ठार बाबत विशेष मुलांच्या पालकांना प्रशिक्षणाकरिता कर आर्थिक सहाय्य मिळू शकले ...
...सुरू राहील.

सदरील आर्थिक सहाय्य मिळविण्याकरीता पालकांनी अपंग शिक्षण संबंधित कार्यशाळेस उपस्थित राहणे, विशेष शाळेत पालकनिरीक्षणासाठी उपस्थित राहणे आवश्यक आहे. एका पालकाला वर्षभरात तिमाही बैठक कार्यशाळेस उपस्थित राहता येईल तसेच एक दिवा अधिक प्रशिक्षण कार्यक्रमात पालकांना सहभाग घेता येईल. परंतु अर्थाधारास वर्ग निरीक्षणास एका सप्ताहमध्ये किमान ३ तास प्रतिदिनप्रमाणे कमाल ४ दिवसांकरीता आर्थिक सहाय्य मिळू शकते.

सदरच्या योजनेअंतर्गत पालकांना वर्ग निरीक्षणाकरीता प्रतिदिन रुपये १००/- या प्रमाणे व सहाय प्रशिक्षणाकरीता रुपये १०००/- कमाल मर्यादेपर्यंत आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करून देण्याकरीता 'अपंग विद्यार्थ्यांच्या पालकांकरीता शिक्षण/ प्रशिक्षण योजना' राबविण्याचे मा. महासभेस प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

अपंग विद्यार्थ्यांच्या पालकांकरीता शिक्षण / प्रशिक्षण या योजनेचे अटी व शर्ती

१. अर्जदार हा नवी मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रात वास्तव्य करीत असलेल्याबाबत अर्जदाराने पाणी बील, वीजबील, मालमत्ता कर पावती, घरभाड्याचा करारनामा, रेशनकार्ड पुरावा म्हणून सादर करावा लागेल.
२. अर्जदाराने आधार कार्ड/ पावतीची साक्षांकित प्रत ही साक्षांकित करून अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.
३. अर्जदाराने आपल्या पाल्याचे अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र व इतर कागदपत्रे साक्षांकित करून अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.
४. अर्जदाराने आपल्या पाल्याचा जन्माचा दाखला अथवा इयत्ता पुरावा अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.
५. अर्जदाराने आपला फोटो अर्जावर दिलेल्या ठिकाणी लावणे अनिवार्य आहे.
६. 'etc'केंद्राव्यतिरीक्त अन्य विद्यार्थ्यांच्या पालक/अर्जदाराने ज्या शाळेत शिक्षण घेत आहे त्या शाळेचे बोनाफाईड सर्टीफिकेट जोडणे अनिवार्य आहे.
७. महिन्यातून वर्ग निरीक्षण केल्याचा अथवा कार्यशाळेस हजर राहिल्याचे 'etc'केंद्रामार्फत तयार करण्यात आलेल्या नमुन्यात संबंधित शाळेच्या मुख्याध्यापकमार्फत पेजन सोबत जोडणे आवश्यक राहील.
८. अर्जदारास तसेच कमाल ४ दिवसांकरीता आर्थिक सहाय्य मिळू शकते.
९. सदर आर्थिक वर्षामधील योजनेचा लाभ दिव्यांग विद्यार्थ्यांकरीता अर्जदाराने इतर कोणत्याही शासकीय, निमशासकीय तसेच नगरपालिकामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या अपंग योजनेचा लाभ घेतला नाही किंवा घेणार नाही याबाबतचे रु.रक्कम रु. १०० च्या बॉंड पेपरवर नोटरी साक्षीने प्रतिज्ञापत्र लिहून देणे बंधनकारक आहे.
१०. एखाद्या पात्र अर्जदारासंबंधित खोटे कागदपत्र आढळून आले असे निदर्शनास आल्यास पात्र अर्ज अपात्र करण्याचे किंवा लाभार्थ्यावर कार्यवाही करण्याचे सर्व अधिकार मा. आयुक्त, नगरपालिका राहतील.
११. या योजनेकरीता प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर परंतु संपूर्ण अर्ज व कागदपत्रांची पूर्तता पूर्तता येणाऱ्यास त्या पात्र अर्जदारास लाभ देण्यात येईल.

अपंगांसाठी शिष्यवृत्ती व व्यवसाय प्रशिक्षण योजना

अपंग विद्यार्थी स्वतःच्या अपंगत्वावर मात करण्याचा प्रयत्न करत जिद्दीने व चिकाटीने शिक्षण प्रशिक्षण घेण्याचा प्रयत्न करीत असतो. नवी मुंबई महानगरपालिका क्षेत्रातील अत्यंत गरजू व होतकरू अपंग विद्यार्थ्यांना शिष्यवृत्ती तसेच विविध प्रकारचे व्यवसाय, लघुउद्योगांचे प्रशिक्षण घेण्याकरिता अपंग विद्यार्थ्यांना आणी सातत्याने ही बाबींकरीता अपंगांसाठी शिष्यवृत्ती व व्यवसाय प्रशिक्षण या योजनांतर्गत देण्याचे मा. महासभेला प्रस्तावित करण्यात येत आहे. तथापि 'etc'केंद्रामध्ये शिक्षण व प्रशिक्षण घेणारे विशेष विद्यार्थ्यांना शिक्षण व प्रशिक्षण, शैक्षणिक साहित्य, गणवेश, वसतिसुविधा, सकस आहार, वाहतूक सुविधा, वैद्यकीय तपासणी, समुपदेशन व मार्गदर्शन इ. सुविधा मोफत पुरविण्यात येतात. त्यामुळे सदरची योजना 'etc'केंद्रातील विशेष विद्यार्थ्यांना लागू करू नये असे प्रस्तावित करण्यात आलेले मा. महासभेचे मार्गदर्शन व्हावे. इतर विशेष शाळांमध्ये शिक्षण व प्रशिक्षण घेणाऱ्या विशेष विद्यार्थ्यांना 'अपंगांसाठी शिष्यवृत्ती व व्यवसाय प्रशिक्षण योजना' राबविण्याचे मा. महासभेस प्रस्तावित करण्यात येत आहे. या बाबतचा तपशील पुढीलप्रमाणे आहे.

क्र.	लाभार्थ्यांचा तपशील	प्रति अर्जदार / प्रति वर्ष याप्रमाणे शिष्यवृत्ती (रु.)
१	पूर्व प्राथमिक व प्राथमिक तसेच समकक्ष वर्गांमध्ये शिक्षण घेणारे अपंग विद्यार्थी	०३,०००/-
२	माध्यमिक व समकक्ष वर्गांमध्ये शिक्षण घेणारे अपंग विद्यार्थी	
३	उच्च माध्यमिक तसेच समकक्ष वर्गांमध्ये शिक्षण घेणारे अपंग विद्यार्थी	०५,०००/-
४	पदवी तसेच समकक्ष विभागामध्ये शिक्षण घेणारे अपंग विद्यार्थी	०७,०००/-
५	पदव्युत्तर पदवी तसेच समकक्ष विभागामध्ये शिक्षण घेणारे अपंग विद्यार्थी	१०,०००/-
६	उच्च शिक्षण घेणारे विद्यार्थी (वीएचडी, एमफिल तसेच समकक्ष विभागामध्ये शिक्षण घेणारे अपंग विद्यार्थी)	कमाल २०,०००/-
७	व्यवसाय/ लघुउद्योग/ तांत्रिक/ अभियांत्रिकी/ वैद्यकीय शिक्षण घेणारे अपंग विद्यार्थ्यांच्या अभ्यासक्रमाची फी	
८	राज्यस्तरीय, राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय पातळीवर क्रिडा क्षेत्रामध्ये भाग घेणारे खालील अपंग विद्यार्थी तसेच व्यक्ती: १. शासकीय तसेच खासगी शाळा, महाविद्यालय व संस्थामध्ये शिक्षण घेणारे अपंग विद्यार्थी तसेच व्यक्ती २. नोकरी तसेच व्यवसाय करणारे अपंग व्यक्ती	राज्यस्तरीयांकरीता कमाल १०,०००/- पर्यंत राष्ट्रीय स्तराकरीता कमाल २०,०००/- पर्यंत आंतरराष्ट्रीय स्तराकरीता कमाल ३०,०००/- पर्यंत

टीप: वरील क्रमांक क्र. ४,५,६ व ७ च्या शिष्यवृत्तीकरीता पात्र अर्जदारास त्याने वरील योजनांतर्गत दावा केलेल्या शैक्षणिक वर्षामधे त्याची शिक्षण पूर्ण होईपर्यंत प्रतिवर्षी वरील योजनेचा लाभ देण्यात येईल परंतु वैद्यकीय कारणाव्यतिरिक्त इतर कोणत्याही कारणास्तव तर विद्यार्थी अनुत्तीर्ण झाल्यास तर वर्षापासून त्याची शिष्यवृत्ती संपुष्टात करण्यात येईल.

अपंगांसाठी शिष्यवृत्ती व व्यवसाय प्रशिक्षण या योजनेचे अटी व शर्ती

१. अर्जदार हा नवी मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रात वास्तव्य करीत असलेल्याबाबत अर्जदाराने पाणी बील, वीजबील, मालमत्ता कर पावती, घरभाड्याचा करारनामा, रेशनकार्ड पुरावा म्हणून सादर करावा लागेल.

...ती / अपंग पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचे आधार कार्ड/ पावतीची छायांकित प्रत ही सांकेतांक पत्रक अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

अर्जदाराने आपले अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र व इतर कागदपत्रे साक्षांकित करून अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

अर्जदाराने / पालकांनी आपल्या पाल्याचा जन्माचा दाखला अथवा वयाचा पुरावा अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

अर्जदाराने / पालकांनी आपल्या पाल्याचा फोटो (अपंगत्व दिसेल असा) अर्जावर चिकटवणे अनिवार्य आहे.

सदर योजनेतील अर्जदार शासकीय अथवा शासनमान्य असलेल्या संस्थेत शिक्षण तथा प्रशिक्षण घेत असलेला पाहिजे. तसेच शिक्षण तथा प्रशिक्षण घेत असल्याबाबतचे योजनाकडे मासिकाकडे अर्जासोबत जोडणे बंधनकारक राहील.

सदर आर्थिक वर्षासाठी योजनेचा लाभ मिळविण्याकरीता अर्जदारास इतर कोणत्याही शासकीय, निमशासकीय संस्थेत समुपदेशनार्थात राबविण्यात येणाऱ्या अपंग योजनेचा लाभ घेतला नाही किंवा घेणार नाही याबाबतचे रुपये रु. १०० च्या बॉंड पेपरवर नोटरी सहीत हमीपत्र लिहून देणे बंधनकारक आहे.

या योजनेकरीता प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर परंतु संपूर्ण अर्ज व कागदपत्रांची पूर्णतः पूर्तता केलेल्यास तसे पात्र अर्जदारास लाभ देण्यात येईल.

एखाद्या पात्र अर्जदारासंबंधित खोटे कागदपत्र जोडण्यात आले असे निदर्शनास आल्यास पात्र अर्ज बाद करण्याचे किंवा लाभार्थ्यावर कार्यवाही करण्याचे सर्व अधिकार मा. आयुक्त, मनपा यांना राहतील.

५) अपंगांना सोपा वाहतूक साहित्य योजना

अपंग व्यक्तीला स्वतःचा अपंगत्वावर मात करून त्यांचे आयुष्य स्वावलंबी बनविण्याकरीता वाहतूकीला साहित्याची नितांत आवश्यकता असते. त्यामध्ये प्रामुख्याने कुबड्या,तीन चाकी सायकल, व्हील चेअर, श्रवणयंत्र, अंधांकरीता काठी (स्टीक), कृत्रिम पाय व हात इ. साधनांचा समावेश आहे. परंतु वरील दर्जाची महाराष्ट्रात साहित्य हे आर्थिक दृष्टया अपंग व्यक्तींना परवडत नाहीत. या बाबींचा विचार करता 'अपंगांकरीता सोपा वाहतूक साहित्य योजना' राबविण्याचे मा. महासभेस प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

अपंगांना सोपा वाहतूक साहित्य या योजनेचे अटी व शर्ती

१. अर्जदार/ अपंग पाल्याचे पालक हे नवी मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रात वास्तव्य करीत असलेबाबत अर्जदार/ पालकांनी पाणी बील, वीजबील, मालमत्ता कर पावती, वास्तव्याचा करारनामा, रेशनकार्ड पुरावा म्हणून सादर करावा लागेल.

२. अर्जदाराने / अपंग पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचे आधार कार्ड/ पावतीची छायांकित प्रत ही सांकेतांक पत्रक अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

३. अर्जदाराने आपले अपंगत्वाचे प्रमाणपत्र व इतर कागदपत्रे साक्षांकित करून अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

४. अर्जदाराने / अपंग पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचा जन्माचा दाखला अथवा वयाचा पुरावा अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

अर्जदाराने / अपंग पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचा फोटो (अपंगत्व दिसेल असा) अर्जावर चिकटवणे अनिवार्य आहे.

अर्जदार/ पाल्याच्या पालकांनी वास्तव्याच्या साक्षिपाच्या आवश्यकतेनुसार वैद्यकीय अधिकाऱ्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.

एका वर्षात एका कुटुंबातील एकाच पात्र अर्जदारास सदर योजनेचा लाभ मिळेल.

सदर आर्थिक वर्षासाठी योजनेचा लाभ मिळविण्याकरीता अर्जदारास इतर कोणत्याही शासकीय, निमशासकीय संस्थेत समुपदेशनार्थात राबविण्यात येणाऱ्या अपंग योजनेचा लाभ घेतला नाही किंवा घेणार नाही याबाबतचे रुपये रु. १०० च्या बॉंड पेपरवर नोटरी सहीत हमीपत्र लिहून देणे बंधनकारक आहे.

एखाद्या पात्र अर्जदारासंबंधित खोटे कागदपत्र जोडण्यात आले असे निदर्शनास आल्यास पात्र अर्ज बाद करण्याचे किंवा लाभार्थ्यावर कार्यवाही करण्याचे सर्व अधिकार मा. आयुक्त, मनपा यांना राहतील.

या योजनेकरीता प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर परंतु संपूर्ण अर्ज व कागदपत्रांची पूर्णतः पूर्तता केलेल्यास तसे पात्र अर्जदारास लाभ देण्यात येईल.

६) विशिष्ट गरजा असणाऱ्या अपंग व्यक्तींकरीता योजना.

...पालिका क्षेत्रात वैजल नवी मुंबई महानगर पालिका 'etc'अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सोयसुविधा केंद्रामध्ये आवासपूर्ण विविध अपंग योजना प्रस्तावित करण्यात आलेल्या आहेत. यांचे अंमलबजावणी करीत अपंग व्यक्तींची गरज वेगळी असते व 'etc'अपंग शिक्षण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्र, नवी मुंबई महानगर पालिका यांच्यामार्फत राबविण्यात येणाऱ्या अपंग योजनांमध्ये त्यांच्या विविध गरजांप्रमाणे आवश्यक योजनेचा समावेश करावेसा होऊ शकत नाही. त्यामुळेही अपंग विद्यार्थी व पालकांना आवश्यकतेप्रमाणे मदत करण्याच्या दृष्टीकोनातून विशिष्ट गरजा असणाऱ्या अपंग व्यक्तींकरीता योजना या योजनेअंतर्गत देण्याचे मा. महासभेत प्रस्तावित करण्यात येत आहे. यामध्ये खालील प्रकारच्या वस्तूंचा तरतूद करण्यात येत आहे. १) अपंगांकरिता विशेष योजना, २) अपंग व्यक्तींसाठी अपंगत्वाच्या अनुषंगाने (barrier free) त्यांचे घर, इमारत व परिसर यामध्ये सोयीस्कर बदल करणे, ३) अपंग विवाह मंडळास ४) Adopted Sctoor ५) Adopted Articals ६) Adopted Computer or Accesaries ७) Disability Training Softwares ८) अपंगत्वावर मात करणेसाठी शास्त्रीय किंवा वैद्यकीय उपचारकरीता इत्यादी या विविध कार्यांकरीता आर्थिक सहाय्य देण्याची प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

वरीलप्रमाणे उपरोक्त अपंग योजनांतर्गत प्रत्येकी अपंग मूल व व्यक्तींना कमाल रक्कम रुपये ४५,०००/- (अक्षरी फक्त पंचेचाळीस हजार रुपये मात्र) पर्यंत देण्याकरीता 'विशिष्ट गरजा असणाऱ्या अपंग व्यक्तींकरीता योजना' राबविण्याचे मा. महासभेस प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

विशिष्ट गरजा असणाऱ्या अपंग व्यक्तींकरीता योजना या योजनेचे अटी व शर्ती

१. अर्जदार/ अपंग पाल्याचे पालक हे नवी मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रात वास्तव्य करीत असलेबाबत अर्जदार/ पालकांनी पाणी बील, वीजबील, मालमत्ता कर पावती, वास्तव्याचा करारनामा, रेशनकार्ड पुरावा म्हणून सादर करावा लागेल.

२. अर्जदाराने / अपंग पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचे आधार कार्ड/ पावतीची छायांकित प्रत ही सांकेतांक पत्रक अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

—३८१—

...दारी आपले अर्जाबाबत प्रमाणपत्र व इतर कागदपत्रे सांक्षांकित करून अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

२. अर्जदाराने / अपंग पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचा जन्माचा दाखला अथवा त्याचा पुरावा अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

३. अर्जदाराने / अपंग पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचा फोटो (अपंगत्व दिसेल असा) अर्जावर दिलेल्या ठिकाणी लावणे अनिवार्य आहे.

४. अर्जदार/ पालकाच्या अपंगत्वाचा प्रकार लक्षात घेऊन त्यास कोणत्या प्रकारची मदत करावी याविषयी विचार करून मदत करण्यात येईल.

५. तहसीलदार, दाखे योजनाअंतर्गत देण्यात येणाऱ्या उत्पन्नाचा दाखला या अर्जासोबत लावणे अनिवार्य आहे.

६. 'etc'केंद्राकडील फलक द्वारे विशेष शाळेत जात असल्यास त्या शाळेचे बोनाफाईड सर्टीफिकेट अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

९. सदर आर्थिक वर्षातील योजनेचा लाभ मिळविण्याकरीता अर्जदारास इतर कोणताही शासकीय, निमशासकीय उत्तेजन नसुनसाकीत रक्कमेचा घेतलेला अपंग योजनेचा लाभ घेतला नाही किंवा घेणार नाही याबाबतचे रु.१०० च्या बॉंड पेपरवर नोटरी साक्षित प्रतिज्ञापत्र लिहून देणे बंधनकारक आहे.

१०. या योजनेकरीता प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर परंतु संपूर्ण अर्ज व कागदपत्रांची पूर्णता पूर्तता केल्यावर त्या पात्र अर्जदारास लाभ देण्यात येईल.

११. एखाद्या पात्र अर्जदाराबाबतीत खोटे कागदपत्र जोडण्यात आले असे निदर्शनास आल्यास पात्र अर्ज अपात्र करण्याचे किंवा लाभार्थ्यावर कार्यवाही करण्याचे सर्व अधिकार मा. आयुक्त, मनपा यांना राहतील.

८) अपंग व्यक्ती व विद्यार्थ्यांकरीता रेल्वे व बस पासकरीता आर्थिक सहाय्य योजना

सदरील योजनेनुसार एस. टी. महामंडळाकडून तसेच लांबच्या प्रवासाकरीता रेल्वेमार्फत अपंग व्यक्ती तथा विद्यार्थ्यांना प्रवासाकरीता सवलत देण्यात येत असते. परंतु स्थानिक परिवहन तथा स्थानिक रेल्वे प्रवासाकरीता अपंगांना स्थानिक प्रवासाकरीता कोणताही प्रकारची सवलत उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाही.

अपंगांच्या आर्थिक परिस्थितीचा विचार करता मनपा मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रातील अपंग व्यक्ती तथा विद्यार्थ्यांना स्थानिक प्रवास करण्याकरीता उपरोक्त योजनांतर्गत द्वितीय वर्गाचे रेल्वे पास (रक्कम रुपये ३००/- पर्यंत) तथा स्थानिक बस (रक्कम रुपये ४००/- पर्यंत) पासकरीता लागणाऱ्या रक्कमेकरीता आर्थिक सहाय्य उपलब्ध करून तसेच सदरच्या रक्कमेत दरवर्षी ५% रक्कम वाढवून देण्याबाबत 'अपंग व्यक्ती व विद्यार्थ्यांकरीता रेल्वे व बस पासकरीता आर्थिक सहाय्य योजना' राबविण्याचे मा. महापालिका प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

अपंग व्यक्ती व विद्यार्थ्यांकरीता रेल्वे व बस पासकरीता आर्थिक सहाय्य योजना या योजनेचे अटी व शर्ती

१. अर्जदार हा मनपा मुंबई महानगर पालिका क्षेत्रात वास्तव्य करीत असलेबाबत अर्जदाराने पासकरीता पाणी बिल, वीजबिल, मालमत्ता कर पावती, पासाच्या करारनामा, रेशनकार्ड पुरावा म्हणून सादर करावा लागेल.

...दारे / पाल्याच्या पालकांनी आपल्या पाल्याचे आधार कार्डची छायांकित प्रत ही अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

३. अर्जदार/ पाल्याचा संपूर्ण फोटो अर्जावर दिलेल्या ठिकाणी लावणे अनिवार्य आहे.

४. अर्जदार/ पाल्याचा जन्माचा दाखला अथवा त्याचा पुरावा अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

५. अर्जदार/ पाल्याच्या अपंगत्वाचा प्रकार लक्षात घेऊन त्यास कोणत्या प्रकारची मदत करावी याविषयी विचार करून मदत करण्यात येईल.

६. सदर साठीचे मदत प्रस्तावास जोडावयाचे सर्टीफिकेट अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

७. पात्र अर्जदारास अपंगांना योजनेअंतर्गत खर्चाकरीता संपूर्ण कुटुंबाचे आर्थिक सहाय्य मिळू शकेल.

८. एकाच वर्षात एका कुटुंबामधील फक्त एकास लाभाव्यतिरिक्त या योजनेचा लाभ एकदाच मिळू शकेल.

९. अर्जदार/ पाल्याचे विशेष व इतर कागदपत्रे सांक्षांकित करून अर्जासोबत जोडणे अनिवार्य आहे.

१०. या योजनेकरीता प्रथम येणाऱ्यास प्रथम प्राधान्य या तत्वावर तसेच संपूर्ण अर्ज व कागदपत्रांची पूर्तता केल्यावर त्या अर्जदारास लाभ देण्यात येईल.

११. सदर आर्थिक वर्षातील योजनेचा लाभ मिळविण्याकरीता अर्जदारास इतर कोणताही शासकीय, निमशासकीय अपंग योजनेचा लाभ घेतला नाही किंवा घेणार नाही याबाबतचे प्रतिज्ञापत्र देणे बंधनकारक आहे.

१२. एखाद्या पात्र अर्जदाराबाबतीत खोटे कागदपत्र जोडण्यात आले असे निदर्शनास आल्यास पात्र अर्ज अपात्र करण्याचे अधिकार मा. आयुक्त, मनपा यांना राहील.

सदरी नमूद मुंबई महानगरपालिकेच्या 'सर्व अपंग निवारण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्रामार्फत' उपरोक्त अपंग योजना राबविणेसाठी राबविण्यास खालील बाबींचा अधिन राहून प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

- उपरोक्त विशेष अपंग योजना प्रस्तावित अटी व शर्तीस शासनमान्यतेनंतर सर्वनिवारण अर्थसहाय्यातील नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या 'सर्व अपंग निवारण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्राच्या विशेष अपंग योजनासाठीच्या आर्थिक तरतुदीच्या मर्यादेत राबविण्यास,
- उपरोक्त प्रस्तावित करण्यात आलेल्या योजनांतील प्राप्त होणाऱ्या पात्र अर्जदारांच्या संख्येचा व शासिक अंदाजपत्रकातील अपंग योजनांकरीता आरक्षित रक्कमेचा अधिन राहून लाभार्थ्यांची संख्या वाढविण्यास मा. आयुक्त सो यांच्या अधिकारात मान्यता देण्यास,

उपरोक्त प्रस्तावित करण्यात आलेल्या विविध अपंग योजना कार्यान्वयनी राबविणेच्या मंजूरीसाठी मा. महासभेच्या मान्यतेकरीता सविनय सादर.

सूचक :- श्री. अमर साबळे नगरसेवक

अनुमोदक :- श्री. विजयकुमार पाटील नगरसेवक

"संदर्भ :- आयुक्तांचे दिनांक ११/०९/२०१५ चे पत्र क्र. मनपा/सा/अधिकारी/१४/२०१५

ठराव क्र. ५५५. "नवी मुंबई महानगरपालिकेचे 'सर्व अपंग निवारण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्रामार्फत अपंग मुले व व्यक्तींसाठीच्या विविध अपंग योजना राबविण्याच्या प्रस्तावासाठी कार्य क्र.१ ते ८ मध्ये नमूद केलेल्या बाबींच्या अधिन राहून प्रस्तावित विविध अपंग योजना प्रस्तावित अटी व शर्तीस शासनमान्यतेनंतर सर्वनिवारण अर्थसहाय्यातील नवी मुंबई महानगरपालिकेच्या 'सर्व अपंग निवारण, प्रशिक्षण व सेवासुविधा केंद्राच्या विशेष अपंग योजनांसाठीच्या आर्थिक तरतुदीच्या मर्यादेत राबविण्यास, अपंग प्रस्तावित करण्यात आलेल्या विविध अपंग योजनांतील प्राप्त होणाऱ्या पात्र अर्जदारांच्या संख्येचा व शासिक अंदाजपत्रकातील अपंग योजनांकरीता आरक्षित रक्कमेचा अधिन राहून लाभार्थ्यांची संख्या वाढविण्यास मा.आयुक्त सो यांच्या अधिकारात मान्यता देण्यास, प्रस्तावित करण्यात आलेल्या विविध अपंग योजना कार्यान्वयनी राबविणेस परिपत्रक मंजूरी देण्यात यावी."

एकमुखाने मंजूर

पहिली बैठक

दिनांक ५ फेब्रुवारी २०१३

इतर मागासवर्ग कल्याण समितीची बैठक दिनांक ५ फेब्रुवारी, २०१३ रोजी नवी मुंबई महानगरपालिका, नवी मुंबई येथे झाली. सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते :—

उपस्थिती

समिती प्रमुख

(१) श्री. प्रदिप जाधव-नाईक, वि.स.स.

समिती सदस्य

(२) श्री. रमेश सिंह ठाकूर, वि.स.स.

(३) श्रीमती दिप्ती चवधरी, वि.प.स.

(४) श्री. किरण पावसकर, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

श्री. शशिकांत गायकवाड, अवर सचिव (समिती).

नवी मुंबई महानगरपालिका, नवी मुंबई :-

(१) डॉ. भास्कर वानखेडे, आयुक्त

(२) श्री. जगन्नाथ सिन्नरकर, उप आयुक्त (मुख्यालय)

(३) श्री. अजिज शेख, उप आयुक्त (घनकचरा व्यवस्थापन)

(४) श्री. रविंद्र मठपती, उप आयुक्त (परिमंडळ-१/२)

(५) श्री. सुरेश पाटील, उप आयुक्त (जनगणना/उद्यान)

(६) श्री. सुधीर चेके, उप आयुक्त (उपकर)

(७) श्री. प्र.रा.ठाकुर, सहायक संचालक, नगररचना

(८) श्री. भरत राणे, मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी

(९) श्री. जी.सी.मंगळे, परिवहन व्यवस्थापक

(१०) श्री. एन.एन.आल्हाट, उप आयुक्त (योजना)

(११) श्री. सुरेंद्र पाटील, अतिरिक्त शहर अभियंता

(१२) डॉ. रमेश निकम, प्रभारी वैद्यकीय आरोग्य अधिकारी.

सदरहू बैठकीत समितीने नवी मुंबई महानगरपालिकेतील अधिकाऱ्यांसमवेत चर्चा केली.

दुसरी बैठक

दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१३.

इतर मागासवर्ग कल्याण समितीची बैठक दिनांक २६ नोव्हेंबर, २०१३ रोजी विधानभवन, मुंबई येथे झाली. सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते :—

उपस्थिती

समिती प्रमुख

(१) श्री. प्रदीप जाधव-नाईक, वि. स. स.

समिती सदस्य

(२) श्री. दीपक आत्राम, वि. स. स.

(३) श्री. रवि राणा, वि. स. स.

(४) श्रीमती मिराताई रेंगे-पाटील, वि.स.स.

(५) श्रीमती दिप्ती चवधरी, वि.प.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

(१) श्री. संतोष पराडकर, अवर सचिव.

(२) श्री. शशिकांत गायकवाड, अवर सचिव (समिती)

नगरविकास विभाग :

(१) श्री. श्रीकांत सिंह, प्रधान सचिव (२)

(२) श्री. ज. ना. पाटील, उप सचिव.

नवी मुंबई महानगरपालिका :

श्री. आ. लि. जऱ्हाड, आयुक्त, नवी मुंबई महानगरपालिका

मागासवर्ग कक्ष,पुणे विभाग :

श्रीमती वर्षा लड्डा (उंटवाल), सहा. आयुक्त, मा.व.क., पुणे विभाग

सदरहू बैठकीत इतर मागासवर्गाची भरती, बढती, आरक्षण व अनुशेष तसेच महानगरपालिकेमार्फत इतर मागासवर्गासाठी राबविण्यात येणाऱ्या विविध कल्याणकारी योजनांबाबत विभागीय सचिवांची साक्ष घेण्यात आली.

तिसरी बैठक

दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१४

इतर मागासवर्ग कल्याण समितीची बैठक दिनांक १२ फेब्रुवारी, २०१४ रोजी विधान भवन, मुंबई येथे घेण्यात आली. सदरहू बैठकीस खालील सन्माननीय सदस्य उपस्थित होते.

उपस्थिती

समिती प्रमुख

(१) श्री. प्रदीप जाधव-नाईक, वि.स.स.

समिती सदस्य

(२) श्री. हणमंतराव पाटील-बेटमोगरेकर, वि.स.स.

(३) श्री. माधवराव पवार, वि.स.स.

(४) श्री. मकरंद जाधव पाटील, वि.स.स.

महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय

(१) श्री. श्रीनिवास जाधव,विशेष कार्य अधिकारी.

(२) श्री. संतोष पराडकर,अवर सचिव.

(३) श्री. शशिकांत गायकवाड,अवर सचिव (समिती)

सदरहू बैठकीत समितीने प्रारुप अहवालावर विचार केला व काही किरकोळ दुरुस्त्यांसह तो संमत केला.

शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई